

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

ANJA SUŠEL

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

ANALIZA LETNEGA POROČILA GOSPODARSKE DRUŽBE
primer družbe Metal Ravne, d. o. o.

Ljubljana, december 2008

ANJA SUŠEL

IZJAVA

Študentka Anja Sušel izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Slavke Kavčič, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 17. 12. 2008

Podpis: _____

KAZALO VSEBINE

UVOD	1
1 VSEBINA IN POMEN LETNEGA POROČILA	2
1.1 Zakonski okvir za sestavo letnega poročila v Sloveniji	2
1.1.1 Zakon o gospodarskih družbah	2
1.1.2 Slovenski računovodski standardi.....	3
1.1.3 Mednarodni standardi računovodskega poročanja.....	4
1.2 Namen in uporabniki letnega poročila	4
1.3 Letno poročilo gospodarske družbe	6
1.3.1 Zavezanci za sestavitev letnega poročila.....	7
1.3.2 Vsebina letnega poročila.....	7
1.3.2.1 Uvodni del s strnjenimi poudarki.....	8
1.3.2.2 Poslovno poročilo.....	9
1.3.2.3 Računovodsko poročilo	13
1.3.3 Priprava letnega poročila	16
1.3.3.1 Roki za sestavo in objavo letnega poročila	17
1.3.3.2 Vloga revizije pri pripravi letnega poročila.....	18
1.3.3.3 Sprejem letnega poročila	19
2 KRITERIJI PRIMERJAVE LETNEGA POROČILA	20
2.1 Značilnosti dobrih letnih poročil	20
2.2 Ocenjevanje letnih poročil v Sloveniji.....	22
3 LETNO POROČILO DRUŽBE METAL RAVNE, D.O.O.	23
3.1 Predstavitev družbe Metal Ravne, d. o. o.	23
3.2 Analiza letnega poročila družbe Metal Ravne, d. o. o.	25
3.2.1 Uvodni del s poudarki v družbi Metal Ravne, d. o. o.	26
3.2.2 Poslovno poročilo v družbi Metal Ravne, d. o. o.	27
3.2.3 Računovodsko poročilo v družbi Metal Ravne, d. o. o.	30
3.2.3.1 Računovodski izkazi	31
3.2.3.2 Računovodske usmeritve	31
3.2.3.3 Pojasnila k računovodskim izkazom.....	32
3.2.3.4 Poročilo revizorja	34
3.3 Ocena letnega poročila podjetja po kriterijih dobrega letnega poročila	34
SKLEP	35
LITERATURA IN VIRI	37
PRILOGE	1

KAZALO TABEL

Tabela 1: Osnovni podatki družbe	24
---	----

KAZALO SLIK

Slika 1: Organizacijska struktura družbe Metal Ravne, d. o. o.	25
--	----

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Merila za razvrstitev družb v velikostne razrede.....	1
Priloga 2: Bilanca stanja družbe Metal Ravne, d. o. o., na dan 31. 12. 2007.....	2
Priloga 3: Izkaz poslovnega izida družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007.....	3
Priloga 4: Izkaz denarnih tokov družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007.....	4
Priloga 5: Izkaz gibanja kapitala družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007	5

UVOD

V svetu je letno poročilo eno od najbolj uveljavljenih komunikacijskih orodij, s katerim se gospodarska družba predstavi obstoječim in potencialnim lastnikom, zaposlencem, poslovnim partnerjem in širši javnosti. V njem prikaže svoje dosežene rezultate in načrte v prihodnosti. Zato je pomembno, da je letno poročilo pripravljeno premišljeno in na podlagi skrbno izbranih podatkov in informacij.

Sestavni deli letnega poročila so uvodni del s poudarki, poslovno poročilo in računovodsko poročilo. V Sloveniji mora družba pri sestavljanju letnega poročila spoštovati Zakon o gospodarskih družbah in zahteve Slovenskih računovodskih standardov oziroma zahteve Mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Z zakonom je poskrbljeno, da je vsem uporabnikom letnega poročila zagotovljen minimalen obseg informacij o delovanju podjetja. Zaradi različnih interesov uporabnikov letnega poročila je vanj potrebno vključiti tudi dodatna oziroma prostovoljna razkritja tistih informacij, od katerih družba pričakuje koristi.

Namen diplomskega dela je prikazati vsebino in analizo letnega poročila gospodarske družbe ter na podlagi predstavljenih teoretičnih smernic, kriterijev dobrega letnega poročila in analize letnega poročila družbe Metal Ravne, d. o. o., narediti primerjavo in podati oceno letnega poročila obravnavane gospodarske družbe.

Diplomsko delo je razdeljeno na tri poglavja. Po uvodu sledi prvo poglavje, ki je namenjeno predstavitvi vsebine in pomena letnega poročila. V okviru tega je najprej predstavljen zakonski okvir za sestavo letnega poročila v Sloveniji, sledi opredelitev namena in uporabnikov letnega poročila. Opisani so vsebina in zavezanci za sestavo letnega poročila. Predstavljena je tudi priprava letnega poročila, v kateri so navedeni roki za sestavo in objavo letnega poročila ter pogoji za njegov sprejem. Opisala sem tudi vlogo revizije pri pripravi letnega poročila.

Drugo poglavje je namenjeno predstavitvi kriterijev, ki jih mora upoštevati dobro letno poročilo. V tem poglavju sem predstavila tudi ocenjevanje letnih poročil v Sloveniji.

Predmet tretjega poglavja je letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o. Kratki predstavitvi družbe sledi analiza vsebine letnega poročila gospodarske družbe, narejena na podlagi tipičnih sestavin letnega poročila. Podana je tudi ocena letnega poročila družbe po kriterijih dobrega letnega poročila. Diplomsko delo zaključujem s sklepom, v katerem so povzete glavne misli in ugotovitve.

1 VSEBINA IN POMEN LETNEGA POROČILA

Računovodstvo spremlja podatke o premoženjskem stanju gospodarske družbe in spremembah premoženja ter podatke o uspešnosti družbe z vidika ekonomičnosti. Rezultat dejavnosti računovodstva so različna poročila, med najpomembnejše poročilo pa zagotovo sodi letno poročilo.

Letno poročilo gospodarske družbe je poročilo, v katerem družba oziroma uprava predstavi lastnikom in tistim, ki sodelujejo ali želijo sodelovati, delovanje družbe, njeno uspešnost ter razloži ozadje preteklega poslovanja in namene za prihodnost.

1.1 Zakonski okvir za sestavo letnega poročila v Sloveniji

V večini držav imajo mnoge ali celo vse gospodarske družbe zakonsko obveznost pripravljati letna poročila. Le-ta morajo biti narejena po računovodskih standardih ali drugih veljavnih pravilih, ki so splošno sprejeta v določeni državi.

Vsebina letnega poročila je predpisana v grobem. Z oblikovanjem pravil se poskuša poenotiti pripravo, vsebino in obliko poročil, ki so namenjena širši javnosti. Zakonodajca namreč omogoča lažjo primerjavo poročil in povečuje zaupanje v objavljene podatke. Pomembno je tudi, da oblikovalci zakonodaje in računovodskih standardov sledijo spremembam v poslovnem okolju, saj se ta ves čas spreminja (Pratt, 1990, str. 30).

V Sloveniji glavno vsebino letnega poročila določa Zakon o gospodarskih družbah, dodatne vsebine letnega poročila pa dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo Slovenski računovodski standardi in Mednarodni standardi računovodskega poročanja.

1.1.1 Zakon o gospodarskih družbah

Temeljni okvir zakonodaji, ki ureja letno poročilo, predstavlja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), sprejet aprila leta 2006. Nadomestil je prvotni Zakon o gospodarskih družbah iz leta 1993. Po obsegu se je povečal za 112 členov, s 597 na dosedanjih 709 členov.

Zakon o gospodarskih družbah je eden najpomembnejših zakonov. Je temeljni sistemski zakon na področju prava gospodarskih družb v Republiki Sloveniji. V skoraj trinajstih letih veljave je bil osemkrat noveliran, od tega dvakrat v obliki sprememb zakona, enkrat kot dopolnitev zakona in petkrat tako v obliki sprememb kot dopolnitev zakona. Pogosto se je spreminjal zaradi usklajevanja s pravnim redom Evropske skupnosti.

Za računovodsko poročanje je izredno pomembno osmo poglavje I. dela zakona, ki nosi naslov »Poslovne knjige in letno poročilo«. Razdeljeno je na osem oddelkov in vsebuje člene od 53 do 70.

1.1.2 Slovenski računovodski standardi

Slovenski računovodski standardi so obvezna pravila o strokovnem ravnanju na področju računovodstva, ki jih oblikuje Slovenski inštitut za revizijo. Temeljijo na Zakonu o gospodarskih družbah (Novak, 2007, str. 111). Prvi Slovenski računovodski standardi so bili sprejeti leta 1993, do danes pa so bili že dvakrat prenovljeni; prvič leta 2001, drugič leta 2005 s pričetkom veljavnosti 1. januarja 2006.

Slovenski računovodski standardi (v nadaljevanju SRS), sprejeti leta 2006, so prilagojeni in usklajeni z zahtevami četrte¹ in sedme² evropske direktive ter določbami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja. V SRS so tako zapisana pravila vrednotenja in merjenja računovodskih postavk enaka pravilom, ki jih določajo mednarodni standardi računovodskega poročanja. Standardi na dokaj enostaven način predpisujejo temeljna pravila računovodenja, na podlagi katerih morajo družbe sestavljati svoje računovodske izkaze.

Splošnih standardov je trideset. Izhajajo iz zaporedja, po katerem so obravnavana računovodska načela. SRS od 1 do 19 obravnavajo metodiko vsebinskega izkazovanja gospodarskih kategorij, od 24 do 27 metodiko oblikovnega predstavljanja gospodarskih kategorij pri zunanjem poročanju, od 20 do 23 in od 28 do 30 pa metodiko delovanja na posameznih področjih računovodenja. Računovodskemu informiranju je namenjen SRS 30. Standardi od 31. naprej pa obravnavajo posebnosti računovodenja v organizacijah posameznih vrst in posebnosti računovodenja v primerih, ko niso upošteevane temeljne računovodske predpostavke, na katerih so zasnovani splošni SRS. Posamezen standard je lahko povezan z več mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in direktivami Evropske unije, prav tako pa je lahko v več SRS upoštevan posamezni mednarodni standard računovodskega poročanja ali posamezna direktiva (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. II- III).

Podjetje mora pri svojem predpisanem zunanjem poročanju upoštevati SRS od 1 do 15, od 17 do 19, od 24 do 27 in tiste določbe drugih SRS, na katere se naštetih sklicujejo ali nanašajo, ter Uvod v SRS. Uporaba drugih SRS ni obvezna, temveč se priporoča predvsem pri notranjem poročanju.

¹ Četrta direktiva – Direktiva o letnih poročilih.

² Sedma direktiva – Direktiva o konsolidiranih letnih poročilih.

1.1.3 Mednarodni standardi računovodskega poročanja

Struktura mednarodnih standardov računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), ki jih izdaja Odbor za mednarodne standarde računovodskega poročanja, izhaja iz že prej obstoječih Mednarodnih računovodskih standardov (v nadaljevanju MRS). Kot obvezne računovodske standarde za pripravo skupinskih računovodskih izkazov družb, katerih vrednostni papirji imajo dovoljenje za trgovanje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev držav članic Evropske unije in ki sestavljajo računovodske izkaze, je sprejela Evropska unija.

Cilj mednarodnih standardov je poenotenje računovodskega poročanja družb na enotnem evropskem in tudi svetovnem kapitalskem trgu in pomoč investitorjem na borzah, da bi se lažje odločali na podlagi primerljivih računovodskih informacij o uspešnosti družb, ki kotirajo na borzi.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo je postala uredba o uporabi MSRP zavezujoča tudi za mnoge slovenske gospodarske družbe. Tako morajo le-te na podlagi Zakona o gospodarskih družbah sestavljati računovodska poročila v skladu z MSRP:

- družbe, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na katerega od organiziranih trgov vrednostnih papirjev v državah članicah Evropske unije in so zavezane h konsolidaciji,
- banke,
- zavarovalnice,
- druge družbe, če tako odloči skupščina družbe, vendar najmanj za pet let.

MSRP opredeljujejo, za razliko od SRS, samo pravila zunanjega poročanja. Kljub temu so veliko obsežnejši, posamezni standard namreč pokriva posamezno zaokroženo področje finančnega poročanja, medtem ko so SRS bolj splošni in sistematično sledijo obravnavi možnih gospodarskih kategorij v računovodstvu gospodarske družbe.

1.2 Namen in uporabniki letnega poročila

Vsako poročilo, ki ga v gospodarski družbi pripravijo, mora imeti nek namen, ki ga mora poznati tisti, ki poročilo pripravlja. Med poročila, katerih bistveni namen je informirati tiste, ki so zainteresirani za delovanje podjetja, sodi tudi letno poročilo.

Nekatere družbe sestavljajo oziroma pripravljajo letna poročila, da zadostijo zakonskim zahtevam, druga pa v pripravi letnega poročila vidijo možnost informiranja, reklamiranja in spodbujanja sodelovanja zunanjih uporabnikov letnega poročila.

Osnovni namen letnega poročila je dajati informacije o finančnem položaju in uspešnosti ter spremembah finančnega položaja organizacije, ki so koristne pri odločanju širokega kroga

uporabnikov (Turk, Kavčič, Kokotec Novak, Koželj & Odar, 2004, str. 715). Računovodske informacije morajo biti uporabnikom razumljive, bistvene, zanesljive ter primerljive (Sutton, 2004, str. 7). Upoštevati je potrebno tudi zahtevo po pravočasnosti in ustreznosti informacij.

Da letno poročilo izpolni svoj namen, morajo biti pri njegovem sestavljanju upoštevana določena pravila. Prvo pravilo je, da morajo biti podatki v poročilu odraz resničnega stanja, kar je zagotovljeno z revidiranjem in ustrezno usposobljenimi zaposlenci. Drugo pravilo, ki ga v podjetju morajo upoštevati je, da mora biti poročilo razumljivo, dati pregled nad preteklim in predvidenim prihodnjim delovanjem podjetja ter vsebovati čim več za uporabnika koristnih informacij. Tretje pravilo je pravočasnost podatkov. Kadar so spremembe v gospodarskih družbah zelo pogoste, so poročila o družbah takrat, ko so pripravljena velikokrat že zastarela. Zadnje pravilo, ki pa sodi med najpomembnejše, pravi, da mora biti poročilo primerno po obliki in vsebini. Namenjeno je namreč širokemu krogu ljudi, zato morata biti vsebina in oblika skrbno izbrani (Kavčič, 1997a, str. 151-152).

Računovodske informacije uporabljajo poleg zaposlencev v gospodarski družbi, ki na svojem delovnem mestu sprejemajo odločitve, tudi različni interesenti zunaj družbe, posamezniki ali skupine, ki so povezani z družbo ali jih delovanje družbe zadeva. Pri tem je potrebni omeniti, da imajo različni uporabniki računovodskih informacij pri njihovi uporabi tudi različne interese (Kavčič, 1997a, str. 144-145). Uporabnike letnih poročil tako lahko razdelimo v sedem interesnih skupin (Walton, 2000, str. 7):

- **sedanji in možni vlagatelji**

Njihovo ključno vprašanje je, ali naj investirajo in kupujejo ali raje prodajo delnice gospodarske družbe. Zanimajo jih zlasti velikost in ustaljenost nadomestil na podlagi njihovega kapitala v obliki deležev iz čistega dobička, dividend, politika delitve čistega dobička in dolgoročna donosnost podjetja.

- **zaposlenci**

Zanimajo jih informacije o stabilnosti in donosnosti poslovanja gospodarske družbe, možnosti njihovih zaslužkov in socialnih prejemkov, dolgoročne možnosti za zaposlovanje in kakovost posloводства.

- **posojilodajalci**

V letnem poročilu jih zanimajo informacije o sposobnosti gospodarske družbe za redno odplačevanje posojil, o finančnem položaju družbe in sprotne plačilna sposobnost.

- **dobavitelji in drugi dajalci blagovnih kreditov**

Zanimajo jih dolgoročna donosnost gospodarske družbe in kakovost posloводства. V letnem poročilu so jim pomembni podatki o rasti prihodkov, prodaji in tržnem deležu.

- **kupci**

Letno poročilo jim mora podati informacije o dolgoročni donosnosti in s tem o možnosti ohranjanja ustaljenega poslovanja ter informacije o finančnem položaju gospodarske družbe.

- **vlada in njeni organi**

Seznanjena želi biti zlasti z razmeščenostjo različnih dejavnikov v gospodarski družbi, posebej z zaposlenci ter z uživanjem posebnih pravic zaradi monopolnega položaja. Od gospodarske družbe pričakuje plačilo davkov, zaposlovanje in ohranjanje okolja.

- **javnost**

Želi vedeti, ali gospodarska družba s svojo dejavnostjo ogroža človekovo okolje, kakšne so ekonomske in finančne možnosti družbe za pomoč pri reševanju krajevnih problemov in možnosti zaposlovanja. V letnem poročilu javnost zanimajo predvsem informacije o donosnosti poslovanja in finančnem položaju gospodarske družbe. V to skupino lahko uvrstimo tudi tekmece. Letno poročilo tekmece je dober vir informacij o poslovanju, finančnem stanju, tehnologiji, oglaševanju in strukturi gospodarske družbe.

Vse interesne skupine zahtevajo informacije, ki pripomorejo ovrednotiti njihove gospodarske in druge povezave z gospodarsko družbo ter se odločiti o prihodnosti teh povezav. Najbolj pogosto želijo interesne skupine informacije o preteklem poslovanju, o trenutnem stanju gospodarske družbe in o poslovanju družbe v prihodnosti.

Kljub temu da je letno poročilo namenjeno različnim uporabnikom, to ne pomeni, da lahko v celoti zadovolji potrebe vseh interesnih skupin, saj so zahteve lahko zelo različne, včasih tudi med seboj nasprotujoče (Kavčič, 1998, str. 11). Najpomembnejši uporabniki letnega poročila so vlagatelji. Le-ti so prinašalci rizičnega kapitala, ki je na voljo družbi. Pravočasne in pravilne informacije v letnem poročilu, ki zadovoljujejo potrebe vlagateljev in na podlagi katerih vlagatelji sprejemajo odločitve, običajno zadovoljijo tudi večino potreb drugih uporabnikov (Odar, 2008, str. 8).

1.3 Letno poročilo gospodarske družbe

Letno poročilo je najpomembnejša periodična listina komuniciranja uprave gospodarskih družb z lastniki in drugimi interesnimi skupinami družbe. Besedilo, številke in oblika dajejo vtis resnosti, zanesljivosti vodstva ter hkrati družbe kot celote. Je skrbno pripravljen dokument družbe z obilico slikovnega gradiva, ki nadzorno prikazuje dosežke družbe, in s privlačnim videzom. Letno poročilo poleg poročanja tudi razlaga ozadje preteklega dogajanja in namene za prihodnost (Horvat, 2003, str. 87).

1.3.1 Zavezanci za sestavitev letnega poročila

Po Zakonu o gospodarskih družbah morajo biti vse pravne osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitne dejavnosti kot svoje izključne dejavnosti organizirane kot gospodarske družbe v eni izmed naslednjih oblik (Odar, 2008, str. 9):

- osebne družbe (družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba, tiha družba),
- kapitalske družbe (družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba, komanditna delniška družba).

Te družbe so gospodarske družbe, tudi če v skladu z zakonom v celoti ali delno opravljajo dejavnosti, ki niso pridobitne, in so dolžne sestaviti letno poročilo.

Vse te družbe razvrščamo na mikro, majhne, srednje in velike. Razvrščanje družb je pomembno za poročanje oziroma sestavljanje ter javno objavljanje računovodskih izkazov. Družbe se razvrščajo z uporabo sledečih meril³ (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 55. člen):

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje,
- vrednost aktive.

1.3.2 Vsebina letnega poročila

Vsebina letnega poročila je na grobo predpisana v Zakonu o gospodarskih družbah, kjer pa ni predpisana njegova oblika. Gospodarska družba se lahko sama odloči, kako bo letno poročilo oblikovano ter na kakšen način bodo uporabnikom predstavili obvezne ter druge neobvezne vsebine (Kavčič, 1998, str. 9).

Gospodarska družba mora v letnem poročilu podati obvezna razkritja, ki jih zahtevajo predpisi ter računovodski standardi, na katere se ti predpisi sklicujejo, odločijo pa se lahko tudi za dodatna razkritja, s katerimi se osredotočijo na tiste interesne skupine, ki se ne zanimajo samo za računovodske informacije, ki so običajno del obveznih razkritij.

Vsebina letnega poročila je odvisna od tega ali je gospodarska družba zavezana k reviziji ali ne. Če družba ni zavezana k reviziji, po Zakonu o gospodarskih družbah letno poročilo družbe sestavljajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in priloga s pojasnili k izkazu; ti sestavni deli kot celota tvorijo računovodsko poročilo. Poslovnega poročila družbam, ki niso zavezane k reviziji ni potrebno sestavljati. V primeru, da je družba po zakonu zavezana k reviziji, je letno poročilo sestavljeno iz poslovnega poročila in računovodskega poročila, ki ga tvorijo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala in priloga s pojasnili k izkazu (Turk et al., 2004, str. 720).

³ Merila za razvrstitev družb v velikostne razrede so podrobneje predstavljena v Prilogi 1.

Letno poročilo gospodarske družbe je tako običajno razdeljeno na tri temeljne sestavne dele, ki tvorijo celoto:

- uvodni del s strnjenimi poudarki,
- poslovno poročilo,
- računovodsko poročilo.

Uvodni del je najbolj splošen, namenjen tudi strokovno nepodkovanim bralcem. Prav zato je napisan na način, da vsak bralec lahko spozna uspešnost oziroma neuspešnost poslovanja gospodarske družbe. Večja pozornost je namenjena skrbno izbranim nedenarnim informacijam. Uvodnemu delu sledi opisni del oziroma poslovno poročilo, ki mora biti napisano veliko podrobneje od uvoda, vsebovati mora razčlenitev poslovanja po posameznih poslovnih funkcijah in posameznih delih družbe. Računovodski del letnega poročila oziroma računovodsko poročilo je številčni povzetek uvodnega dela letnega poročila in poslovnega poročila. Dodani so kazalniki, ki kažejo sliko uspešnosti poslovanja in razkrivajo vzroke za dosežen dobiček (Kavčič, 1998, str. 10-11).

Letnemu poročilu se, kadar obstaja, priloži revizijsko poročilo, predlog za uporabo bilančnega dobička in poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo, ki pa niso sestavni deli letnega poročila.

1.3.2.1 Uvodni del s strnjenimi poudarki

Pri oblikovanju uvodnega dela letnega poročila mora gospodarska družba upoštevati, da je predvsem za strokovno nepodkovane bralce ta del poročila edini, ki ga bodo natančno prebrali. Uvodni del letnega poročila mora biti jasen, razumljiv in pregleden, njegov namen je namreč bralca pritegniti k branju tudi preostalega dela poročila.

Uvodni del letnega poročila običajno sestoji iz (Razpet, Tič Vesel & Verčič, 2003, str. 106):

- povzetka s finančnimi in drugimi ključnimi poudarki iz preteklega poslovnega leta,
- kazala,
- kratke uvodne predstavitve družbe,
- poročila predsednika uprave,
- poročila predsednika nadzornega sveta.

Povzetek s finančnimi in drugimi poudarki iz preteklega poslovnega leta je smiselno poudariti v obliki alinej, grafov, shem in tabel, pri čemer je priporočljivo predstaviti podatke za obdobje od treh do petih preteklih let in za leto vnaprej. Med finančnimi podatki so najbolj značilni doseganje dobička, dobiček na delnico, dividenda na delnico.

V kratki uvodni predstavitvi gospodarska družba bralca seznani z najosnovnejšimi podatki, kot so sedež in naziv družbe, osnovna dejavnost, število zaposlencev, matična in davčna številka, številka transakcijskega računa, vpis v sodni register, telefon, telefaks, kontaktna

oseba. Družba lahko doda mejnike v preteklem poslovanju in zgodovinski pregled poslovanja. Prav tako lahko na začetku letnega poročila na kratko predstavi poslanstvo in vizijo ter najpomembnejše cilje. Uvodni del letnega poročila je pravzaprav priložnost za gospodarsko družbo, da poudari ugodna gibanja v svojem poslovanju (Horvat, 2003, str. 247).

Poročilo predsednika uprave strnjeno prikazuje poslovanje gospodarske družbe v preteklem letu, s čimer bralec na hitro spozna celotno družbo. Poročilo izraža duha družbe, ambicije, motive, način razmišljanja ter razumevanje poslanstva družbe. Pomembna je vsebina, slog pisanja, oblika in dolžina. Ponavadi je poročilo napisano v obliki pisma, naslovljenega na vlagatelje (Sutton, 2004, str. 5). Pomembno je, da je v poročilu čim manj številčk ter da je napisano jedrnato, prijazno in preprosto, da bralca ne dolgočasi. Vsaka informacija v poročilu predsednika uprave mora biti v nadaljevanju letnega poročila podrobneje pojasnjena in utemeljena.

Poročilo predsednika uprave običajno vsebuje (Elliot & Elliot, 1999, str. 177):

- informacije o aktivnostih družbe, kot so podrobnosti o osnovnih značilnostih poslovanja v prejšnjem letu, pri čemer je potrebno opozoriti na pomembnejše dogodke in spremembe,
- informacije o aktivnostih družbe, kot so jasen pregled razvoja poslovanja podjetja med letom in njegovo stanje na koncu leta,
- informacije o predvidevanju prihodnjega razvoja,
- informacije o raziskavah in razvoju,
- informacije o pomembnejših spremembah v stalnih sredstvih družbe med letom,
- informacije o spremembah deležev lastništva v osnovnem kapitalu, pri čemer mislimo na nakupe lastnih delnic, deleže delnic, ki jih bodo kupili direktorji,
- informacije o dejavnostih družbe v lokalni skupnosti (dobrodelne, politične donacije, aktivnosti v zvezi z zaposlovanjem ali odpuščanjem zaposlencev, aktivnosti v zvezi s poročili zaposlencem in svetovanjem),
- informacije o politiki dividend oziroma o predlogu uprave v zvezi z razdelitvijo dobička med delničarje in v rezerve.

Poročilo predsednika nadzornega sveta predstavlja mnenje nadzornega sveta, ki ga je le-ta dal k letnemu poročilu. Zajema podatke o obsegu preverjanja vodenja gospodarske družbe med poslovnim letom, izraženo stališče do revizijskega poročila in zapis pripomb po preverjanju ter izraženo mnenje o sprejetju poročila.

1.3.2.2 Poslovno poročilo

Oblika poslovnega poročila ni predpisana, podjetje se samo odloči, kako ga bo sestavilo. Poslovno poročilo je namreč neke vrste izkaz uprave, saj z njim uprava predstavi svoje delo, uspehe in neuspehe, uspešnost poslovanja in vizijo prihodnosti (Turk et al., 2004, str. 723). Uprava zato poskuša praviloma prikazati svoje poslovanje nekoliko uspešnejše, kot je bilo v

resnici. Družbe se morajo zavedati, da v letno poročilo sodijo tudi slabe novice oziroma težave. Navesti je treba tudi ukrepe odpravljanja le-teh.

V poslovnem poročilu mora družba poročati o vseh podatkih, ki so pomembni za bralca letnega poročila ter se nanašajo na poslovanje in delovanje družbe, niso pa razkriti v računovodskem poročilu. Poslovno poročilo namreč dopolnjuje podatke in informacije v računovodskem poročilu. Kaj družba doda in poudari, je odvisno od konkretnih razmer in značilnosti poslovanja vsake posamezne družbe.

Minimalno vsebino poslovnega poročila opredeli Zakon o gospodarskih družbah. Poslovno poročilo mora po 66. členu zakona vsebovati najmanj pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja ter bistven opis tveganj in negotovosti, ki jim je gospodarska družba izpostavljena. Poleg tega Zakon o gospodarskih družbah (2006) v 70. členu zahteva, da morajo biti v poslovnem poročilu prikazani tudi:

- vsi pomembnejši poslovni dogodki po koncu poslovnega leta,
- pričakovani razvoj družbe,
- dejavnosti družbe na področju raziskav in razvoja,
- obstoj njenih podružnic.

V poslovnem poročilu morajo biti predstavljeni pomembni poslovni dogodki, do katerih je prišlo ob koncu poslovnega leta in do dneva, ko je uprava pripravila letno poročilo. Prikazane morajo biti tudi aktivnosti družbe na področju raziskav in razvoja, pri čemer je poudarek na razčlenjevanju in merjenju stroškov, ki pri tem nastanejo. Bralcu letnega poročila morajo prav tako biti predstavljeni tudi strnjeni podatki o posameznih delih družbe. Družba prikaže svojo prihodnost s tem, ko oblikuje vizijo in poslanstvo, predvsem pa strategijo poslovanja, iz katere izhajajo cilji, ki si jih družba prizadeva doseči.

V načrtih so pomembne informacije o ciljih gospodarske družbe in načini, kako jih bodo v družbi uresničili. Pomembne so tudi informacije o tveganjih, priložnostih in metodah, kako se bodo z njimi v podjetju spopadali. V načrtih je potrebno predstaviti ključne dejavnike, ki omogočajo uspešno uresničevanje načrtov in primerjanje dejanskega poslovanja družbe z načrtovanim ob predvidenih priložnostih in tveganjih (Horvat, 2003, str. 261). Mnoge družbe zato, da bi sedanji in potencialni vlagatelji lahko sami presodili, kakšne so razvojne možnosti, v letnem poročilu navedejo tudi glavne ugotovitve iz SWOT-analize⁴. Z njo prikažejo (Kavčič, 1998, str. 14):

- **prednosti s primerjalno panogo** – te so lahko tržni delež v panogi, tehnološka razvitost, rast, dobičkonosnost, raznolikost proizvodov;

⁴ S - *strenghts* (prednosti), W - *weakness* (slabosti), O - *opportunities* (priložnosti), T - *threats* (nevarnosti)

- **priložnosti** – predstavljajo možnosti povečanja tržnega deleža, konkurenčnosti, povečanje povpraševanja, raznolikost proizvodov;
- **slabosti** – na primer težave s plačilno sposobnostjo, solventnostjo, zastarela oprema;
- **nevarnosti** – so predvsem zahteve glede ekologije, konkurentov, povečanje cen vhodnih materialov.

Na podlagi SWOT-analize je mogoče videti, ali ima družba objektivne možnosti nadaljnega razvoja (Kavčič, 1998, str. 19). To pa ni dovolj, saj rezultat analize ne pove, kako uspešna bo družba pri izrabi prednosti in odpravi pomanjkljivosti.

Družba lahko svoje dolgoročno poslovanje predstavi tudi z modelom uravnotežene uspešnosti, ki odpravi pomanjkljivosti SWOT-analize. Model je sestavljen iz denarno ter nedenarno izraženih kazalnikov in pokaže, ali je gospodarska družba pravilno izbrala poti za doseganje cilja in kako je ta cilj dosegla. Družba model oblikuje hkrati s strategijo, v kateri upošteva cilje vseh interesnih skupin. Model je zgrajen na štirih ključnih vidikih (Kavčič, 1998, str. 19-20):

- gospodarski vidik poslovanja,
- vidik kupcev,
- notranji vidik poslovanja,
- vidik učenja in rasti.

Zakon o gospodarskih družbah določa, da mora biti v poslovno poročilo vključena tudi izjava o upravljanju družbe, ki predstavi morebitne kodekse pri poslovanju družbe, njihovo javno dostopnost ter navedbe posameznih določb kodeksa, ki jih družba ni upoštevala. V poslovnem poročilu morata biti predstavljeni tudi ekološka in kadrovska tematika, družbe pa bi naj poročale tudi o trajnostnem razvoju. V poglavju o zaposlencih so za bralca pomembne informacije o gibanju števila zaposlencev, izobrazbeni sestavi, izobraževanju zaposlencev in stroških zaposlovanja, štipendiranju, nagrajevanju, zaposlovanju, odpovedih in o fluktuaciji zaposlencev. Pomembne so tudi informacije o skrbi za zaposlene z vidika varstva pri delu. Zelo pomembna v letnih poročilih so postala tudi razkritja o ravnanju z okoljem. Družbe želijo širšo javnost obvestiti o svojem vplivu na okolje, v katerem delujejo ter pokazati, na kakšen način zanj skrbijo. V poročilu o ravnanju z okoljem so zajete informacije, kot so okoljska politika, sistem ravnanja z okoljem, vplivi na okolje in upoštevanje zakonodaje. Poročanje o trajnostnem razvoju, to so informacije o gospodarskem, okoljskem, družbenem delovanju gospodarske družbe, je v Sloveniji še na začetni stopnji.

V poslovni del poročila lahko družba poleg obveznih razkritij, predpisanih z Zakonom o gospodarskih družbah, vključi tudi druge po oceni družbe pomembne podatke. Pravimo jim neobvezna oziroma prostovoljna razkritja, ki so po obsegu in vsebini ključna za predstavitev interesnim skupinam, saj se ravno v tem delu poslovna poročila med seboj bistveno

razlikujejo. Izražena so lahko vrednostno (v denarni enoti) ali nevrednostno. Družbe se odločajo za prostovoljna razkritja zaradi različnih interesov, največkrat predvsem zaradi dodatne predstavitve prednosti in sposobnosti pred konkurenco oziroma zato, da bi v javnosti ustvarile boljšo podobo družbe.

Med prostovoljnimi razkritji, ki jih družbe najpogosteje vključujejo v poslovna poročila, je analiza poslovanja. Le-ta je pomemben del poslovnega poročila, saj z njo družba odkriva morebitne pomanjkljivosti v učinkovitosti, gospodarnosti in uspešnosti poslovanja kakor tudi v plačilni sposobnosti ter v stanjih in spremembah sredstev in virov sredstev družbe (Koletnik, 2006, str. 126). Dobra analiza poslovanja daje prave informacije o preteklem poslovanju, njihovo primerjavo z načrti in vzroke za odstopanja. Predstavljena je z učinkovitimi preglednicami in grafi. Kakovost analiziranja je odvisna od organiziranosti in razvitosti analitske dejavnosti v podjetju. Poslovno poročilo je torej tisti del letnega poročila, iz katerega je moč razbrati, koliko je razvita analiza in ali znajo analitiki izbrati podatke, ki v največji meri zadovoljijo široko paleto uporabnikov letnega poročila (Kavčič, 1998, str. 14). Analiza poslovanja poslovnega leta mora biti primerljiva z analizo poslovanja predhodnega leta; primerljivost informacij namreč omogoča prepoznavanje glavnih teženj in dejavnikov ter njihovo analizo v daljšem obdobju. Napisana mora biti razumljivo, razkrivati mora tudi pozitivne in negativne strani poslovanja. Koliko in katere informacije bodo vključene v analizo, pa je odvisno od narave poslovanja gospodarske družbe.

Analiziranje mora biti izvedeno v dveh smereh, in sicer s kazalniki in odmiki. Z odmiki družba ugotovi, kje so glavni vzroki za odstopanja med ciljnim in uresničenimi velikostmi. Analiza s pomočjo odkritih je v slovenskih poslovnih poročilih sorazmerno redka, saj zahteva natančno opredelitev sodil, kar je, glede na slabo razvito računovodsko predračunavanje, preveč zahtevna naloga (Kavčič, 1998, str. 15). Bolj pogost način analiziranja so kazalniki, ki morajo biti izračunani tako, da so lahko primerljivi iz leta v leto ter s tistimi v panogi, v kateri podjetje deluje. Z izračunom kazalnikov ima uprava družbe največ možnosti, da podrobneje pojasni razloge za izgube, negativna gibanja v poslovanju ter druga nenavadna odstopanja. Običajno naj bi vsako poslovno poročilo vsebovalo kazalnike rasti, financiranja, investiranja, plačilne sposobnosti, finančnega ustroja, obračanja, gospodarnosti ter druge, za družbo posebne kazalnike (Kavčič, 1998, str. 16). Kazalniki so bili do leta 2006 v letnih poročilih obvezni, sedaj pa se družbe same odločijo, ali jih bodo sploh vključili v letno poročilo.

Družba lahko posebno pozornost v poslovnem poročilu nameni delničarjem, ki so jim namenjena razkritja, povezana s kapitalom družbe. Če družba kotira na borzi, so v poročilo vključene informacije o gibanju tečaja delnice, različne tržne cene delnice, kraj trgovanja, simbol delnice in gibanje razmerja med tečajem delnice in njeno dividendo. Delničarje zanima tudi dividendna politika, ki ji bo družba sledila v prihodnosti, in različni kazalniki dobičkonosnosti.

V poslovnem poročilu lahko družba razkrije tudi informacije o kupcih, in sicer zadovoljstvo ter njihovo zvestobo blagovnim znamkam, izdelkom in storitvam. V poročilu lahko družba prav tako opiše delitev kupcev na končne in na neposredne, oblike⁵ spremljanja zadovoljstva kupcev in ukrepe družbe za ohranjanje ter izboljšanje tega zadovoljstva.

Na prvih straneh poročila lahko družba navede tudi informacije o prodaji in trženju. Opiše lahko prodajne oziroma storitvene programe, prodajo po tujih trgih, proizvode, tržne deleže, blagovne znamke, proizvodnjo in produktivnost. Predstavi donosnost posameznega programa, njegovo vrednost v poslovnem letu v primerjavi z načrtom ali z letom poprej.

V svetu je med prostovoljnimi razkritji v poslovnem poročilu vsakodnevno pomembnejša družbena odgovornost. Poročanje o družbeni odgovornosti naj bi zajemalo informacije o vplivu na okolje, porabi energije, delovanju gospodarske družbe s socialnega in širšega družbenega vidika, skrbi za zaposlence, sodelovanju z družbenopolitičnimi skupnostmi, proizvodih in drugih vplivih na družbo. Družbeno poročilo naj bi namreč pokazalo uspešnost gospodarske družbe s širšega družbenega in ekonomskega vidika in ne le ozkega vidika dobička in izgube (Kavčič, 1998, str. 12). Kakovostno družbeno poročilo poleg informacij o izobrazbeni strukturi, sestavi zaposlencev, o izpolnjevanju okoljskih predpisov, zajema tudi razkritja, kakšna je politika družbe, ki povečuje pripadnost zaposlencev, njihovo motiviranost, zadovoljstvo in njihov razvoj. Razkrije tudi, kakšno politiko ima gospodarska družba do izobraževanja starejših generacij in do zaposlovanja družbeno obrobni skupin.

1.3.2.3 Računovodsko poročilo

Prvi stavek 60. člena Zakona o gospodarskih družbah določa, da računovodsko poročilo družb, zavezanih k reviziji sestavljajo:

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz denarnih tokov,
- izkaz gibanja kapitala,
- priloge s pojasnili k izkazom.

Računovodski izkazi so zapis poslovnih dogodkov, ki so se zgodili v preteklosti. Uporabniki računovodskih informacij ter lastniki pa potrebujejo za odločanje tudi najnovejše in druge informacije. Ker so izkazi sestavljeni za splošne potrebe večine uporabnikov, ne vsebujejo vseh informacij, ki bi jih uporabniki potrebovali pri svojem odločanju (Turk et al., 2004, str. 716). Potrebna so še dodatna pojasnila in informacije, na podlagi katerih bodo uporabniki sprejeli ustrezne odločitve. Bistveni sestavni del računovodskega poročila so torej pojasnila k postavkam posameznih letnih računovodskih izkazov. Uporabnik lahko izkaze pravilno razbere šele ob ustreznem razkritju informacij, ki jih vsebujejo. Pojasnila posameznih

⁵ Mednje sodijo segmentacija kupcev, testiranje oglasov in embalaže izdelkov, spremljanje pritožb, pohval in drugih sporočil porabnikov, raziskave ugleda med kupci, spremljanje reklamacij in drugo.

računovodskih kategorij namreč razkrivajo vsebino posameznih številčnih podatkov. Podatki in pojasnila, razkriti v prilogi k izkazu, se morajo ujemati s podatki, razkritimi v računovodskih izkazih.

Vsi temeljni računovodski izkazi, čeprav vsak predstavlja poslovanje družbe po svoje, se med seboj dopolnjujejo. Zato jih gospodarske družbe zaradi celovitejše in popolnejše predstavitve družbe proučujejo skupaj (Zadravec, 2003, str. 24).

Izkaz ali bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na koncu poslovnega leta ali medletnega obdobja, za katero se sestavi (Turk et al., 2004, str. 452). Razčlenitev postavk v bilanci stanja je odvisna od vrste in narave gospodarske družbe. V Zakonu o gospodarskih družbah je razčlenitev predpisana za vse velikostne razrede družb.

V izkazu poslovnega izida je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja (Turk et al., 2004, str. 460). Sestavljen je lahko v eni izmed dvostopenjskih oblik, in sicer različici I (nemška) ali različici II (anglo-ameriška). Družba si izbere tisto različico, ki ji bolj ustreza tudi glede na svoje mednarodne stike.

Izkaz denarnih tokov je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 150). Sestavi se lahko na dva načina, in sicer po neposredni in posredni metodi. Vsebuje pomembne informacije za odločanje pri poslovanju, financiranju in naložbenju. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju (Odar, 2008, str. 15).

V izkazu gibanja kapitala so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja. Izkaz gibanja kapitala je obvezen le za družbe, katerih letna poročila je potrebno revidirati. Obstajata dve različici izkaza gibanja kapitala. Prva različica, osnovno razčlenjevanje, prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja v skupinah ali posamično. Druga različica, prilagojeno razčlenjevanje, pa prikazuje spremembe tistih sestavin kapitala, ki predstavljajo oblikovanje celotnih pripoznanih dobičkov in izgub v obdobju, pri čemer spremembe drugih sestavin kapitala in stanja sestavin kapitala na začetku in koncu obdobja izkazuje v pojasnilih k računovodskim izkazom (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 157). V izkazu lahko najdemo odgovore na številna vprašanja v zvezi z dogajanjem na strani kapitala. Čeprav je namenjen predvsem zunanjemu poslovnemu poročanju, je uporaben tudi za notranje potrebe po informiranju o gibanju posameznih sestavin kapitala. Uprava namreč laže pripravlja predloge in sprejema odločitve, povezane s kapitalom, če ima na voljo ustrezno pripravljene informacije, kakršne lahko dobi v izkazu gibanja kapitala (Turk et al., 2004, str. 473).

Dodatek k izkazu gibanja kapitala je prikaz bilančnega dobička ali bilančne izgube. V primeru, da družbi ni potrebno sestaviti izkaza gibanja kapitala, torej ni zavezana k reviziji,

mora biti podatek o bilančnem dobičku ali bilančni izgubi v bilanci stanja ali prilogi k izkazu. Formula za izračun je sledeča (Odar, 2008, str. 18):

$$\begin{aligned} & \text{čisti poslovni izid poslovnega leta} \\ + & \text{ preneseni čisti dobiček/prenesena čista izguba} \\ + & \text{ zmanjšanje rezerv iz dobička} \\ - & \text{ povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave (zakonskih rezerv, rezerv za} \\ & \text{ lastne delnice in lastne poslovne deleže ter statutarne rezerv)} \\ - & \text{ povečanje rezerv iz dobička po odločitvi uprave in nadzornega sveta} \\ & \text{(drugih rezerv iz dobička)} \\ = & \text{ bilančni dobiček/bilančna izguba} \end{aligned}$$

V računovodskem poročilu so vedno prikazani računovodski izkazi za tekoče in preteklo leto. Če jih uporabniki letnega poročila analizirajo, lahko na podlagi ugotovitev analize sklepajo o prihodnjih razvojnih težnjah.

Priporočeni vrstni red pojasnil k izkazom v računovodskem poročilu je sledeč (Vezjak, 2008a, str. 153):

- izjava o skladnosti s standardi,
- pregled pomembnih računovodskih usmeritev, ki so bile upoštevane,
- podporne informacije o postavkah v obrazcih računovodskih izkazov, ki morajo biti podane v istem vrstnem redu, kot potekajo vrstične postavke,
- druga razkritja.

Družbe, katerih računovodski izkazi morajo biti revidirani, morajo poleg obveznih razkritij iz Zakona o gospodarskih družbah upoštevati tudi standarde ter razkriti še veliko več podatkov in informacij. Pri tem pa morajo paziti, da razkritij ni preveč in da se po nepotrebnem ne razkrivajo poslovne skrivnosti (Odar, 2008, str. 19).

Družba je v prilogi k izkazom dolžna na enem mestu predstaviti računovodske usmeritve za pomembne postavke, saj se razkrivajo z namenom olajšati uporabnikom branje in razumevanje številčnih informacij v obrazcih računovodskih izkazov. Zahteva je zapisana v Zakonu o gospodarskih družbah (2006), in sicer je v prvi točki 69. člena opredeljeno, da mora priloga k izkazom poleg podatkov in pojasnil vsebovati tudi metode, ki so bile uporabljene za vrednotenje posameznih postavk v računovodskih izkazih, in metode, ki so bile uporabljene za izračun odpisov vrednosti.

Razkritja o računovodskih usmeritvah so običajno najpomembnejša in so tudi najboljše del pojasnil. Računovodske usmeritve vsebujejo načela, temelje, dogovore, pravila in postopke, ki jih uporablja poslovodstvo pri pripravljanju in predstavljanju računovodskih izkazov ter posledično pri pripravljanju letnega poročila. Pri izbiranju teh usmeritev in

pripravljanju računovodskih izkazov mora poslovodstvo upoštevati tri zahteve (Vezjak, 1998, str. 84):

- previdnost,
- prednost vsebine pred obliko,
- pomembnost.

V računovodskem poročilu je razkrita cela vrsta podatkov in informacij, na podlagi katerih je moč obravnavano gospodarsko družbo primerjati z drugimi v dejavnosti in na podlagi analize teh podatkov sklepati o možnem prihodnjem položaju družbe. Računovodsko poročilo torej zagotavlja osnovne informacije, ki se nanašajo tudi na delovanje gospodarske družbe v prihodnosti in ki dajejo bralcu letnega poročila podlago za sprejemanje odločitev.

1.3.3 Priprava letnega poročila

Letno poročilo, za katerega pravilno in pravočasno izdelavo je odgovorna uprava družbe, je za gospodarsko družbo zelo pomembno, saj se družba z njim predstavi vsem, ki z njo sodelujejo, pa tudi tistim, ki z njo nameravajo sodelovati. Prav tako za družbo predstavlja velik strošek, saj zahteva veliko časa, truda, napora in denarja, ki je potreben za njegovo oblikovanje in izdelovanje.

Pomembno je, da se letno poročilo začne pripravljati dovolj zgodaj in se pozornost nameni strukturi, vsebini in ljudem, ki so odgovorni za pripravo letnega poročila. Najbolje je, da se sestavi projektna skupina, ki oblikuje temo letnega poročila. Le-ta mora pritegniti bralca in se razlikovati od prejšnjih let. Koristen korak pri pripravi letnega poročila je zbrati kritike prejšnjega poročila. Družba tako odkrije morebitne pomanjkljivosti in nejasnosti ter zbere pripombe analitikov, delničarjev in sodelavcev. Dragocena povratna informacija je tudi ocena strokovne komisije poslovnega dnevnika Finance, ki ocenjuje te publikacije v okviru letnega tekmovanja za najboljše letno poročilo. Za pripravo dobrega letnega poročila mora družba skrbno zastaviti cilje, ki izhajajo iz celotnih ciljev podjetja, in sporočila ter pazljivo strukturirati in napisati besedila. Vedeti je treba, kaj želijo uporabniki poročila v njem videti in prebrati ter paziti, da se ne vključujejo sporočila, ki jih ne zanimajo. Potreben korak pri pripravi letnega poročila je tudi oblikovanje poročila. Vsebino letnega poročila je potrebno združiti v logične sestave in dati dovolj poudarka vsebinsko bogatim grafičnim dodatkom. Vse to bi pripomoglo, da bi bilo poročilo prepričljivejše.

Pri pripravi letnega poročila si je potrebno zastaviti tudi nekaj vprašanj, in sicer (Arfin, 1993, str. 202):

- **Kakšen bo prvi vtis, ki ga bo zbudilo to poročilo?**
Poročilo bi moralo zbuditi vtis, da je zanimivo in da ga je vredno pregledati oziroma da ni dolgočasno ali zastavljeno preveč strokovno.

- **Ali se z njim omogoča razumevanje gospodarske družbe, njenega poslovanja in izidov?**

Če iz njenega imena ni mogoče neposredno razbrati njene dejavnosti, je skoraj nujno, da se na začetku poročila pojasni, s čim se ukvarja. Ne sme se dopustiti, da bi se moral bralec prebiti čez vse poročilo, preden bi ugotovil osnovne podatke o njeni dejavnosti.

- **Ali so posamezne dejavnosti v okviru njenega poslovanja primerno pojasnjene?**

Če ima na primer gospodarska družba odvisne družbe z različnimi dejavnostmi, mora biti to iz poročila jasno razvidno.

1.3.3.1 Roki za sestavo in objavo letnega poročila

Po Zakonu o gospodarskih družbah (2006, 54. člen) morajo gospodarske družbe in podjetniki za vsako poslovno leto na podlagi zaključenih poslovnih knjig sestaviti letno poročilo v treh mesecih po koncu poslovnega leta.

58. člen Zakona o gospodarskih družbah (2006) določa, da je zaradi javne objave potrebno letno poročilo skupaj z revizorjevim poročilom predložiti organizaciji, pooblaščenim za obdelovanje in objavljane podatkov, v osmih mesecih po koncu poslovnega leta. Predložiti je potrebno tudi predlog razporeditve dobička ali obravnavanja izgube ter razporeditev dobička ali pokrivanje izgube, če to ni razvidno iz letnega poročila. Male družbe, z vrednostnimi papirji katerih se ne trguje na organiziranem trgu, in podjetniki morajo letno poročilo zaradi javne objave predložiti organizaciji, pooblaščenim za obdelovanje in objavljane podatkov, v treh mesecih po koncu poslovnega leta.

Organizacija, pooblaščen za obdelovanje in objavljane podatkov, je Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPES). Le-ta zbira in obdeluje podatke iz letnih poročil z dvema namenoma:

- da z njimi zagotovi javnost podatkov,
- za statistične, informativno-analične in raziskovalne namene (za državno statistiko).

AJPES predložena letna poročila zajame v informatizirani obliki in objavi na spletnih straneh, namenjenih javni objavi letnih poročil. Spletne strani so zasnovane tako, da je vsakomur omogočen brezplačen vpogled v podatke, objavljene na spletnih straneh. AJPES tudi vsakomur na zahtevo izroči kopijo letnega ali konsolidiranega letnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom po plačilu ustreznega nadomestila. Tudi družbe morajo AJPES za javno objavo hkrati s predložitvijo poročil plačati nadomestilo (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 58. člen).

Gospodarske družbe morajo AJPES predložiti podatke iz letnega poročila v poenoteni obliki izključno na elektronski način. V primeru nepredložitve ali nepravočasne predložitve letnega

poročila za javno objavo ali državno statistiko je družba kaznovana s precejšnjo globo (Masle & Ažman, 2008, str. 34-35).

1.3.3.2 Vloga revizije pri pripravi letnega poročila

57. člen Zakona o gospodarskih družbah (2006) določa zavezance za revizijo letnih poročil, kakor tudi da mora biti revizija letnega poročila opravljena najkasneje v šestih mesecih po preteku poslovnega leta, poslovodstvo pa mora revidirano letno poročilo predložiti organu družbe, pristojnemu za sprejetje tega poročila, skupaj z revizijskim poročilom najkasneje v osmih dneh po prejemu revizorjevega poročila. Zakon o gospodarskih družbah torej določa, za katere družbe je revizija obvezna, nekatere družbe pa revizijo naročijo na zahtevo lastnika, poslovodstva, internih potreb družbe ali drugih razlogov, čeprav jim zakon tega ne nalaga (Odar, 2008, str. 24).

Revizorji so za oblikovanje in izražanje svojega mnenja o računovodskih izkazih odgovorni predvsem lastnikom in tudi drugim uporabnikom računovodskih informacij. Za pripravljane računovodskih izkazov odgovarja uprava, tako da revidiranje računovodskih izkazov ne razbremenjuje uprave njenih dolžnosti.

Revizor pri preiskovanju in ocenjevanju oblikuje sklepe o (Turk et al., 2004, str. 727):

- ustreznosti računovodskih informacij glede na sprejemljiva računovodska pravila oziroma o dosledni uporabi le-teh,
- usklajenosti računovodskih informacij z zakonskimi in drugimi predpisi, ki se nanašajo na sestavljanje računovodskih izkazov,
- usklajenosti videnja, predstavljenega v računovodskih informacijah, z revizorjevim poznavanjem poslovanja revidirane organizacije,
- ustrezni razkritosti vseh pomembnih zadev, ki so potrebne za ustrezno predstavljanje računovodskih informacij.

S preverjanjem in preizkušanjem podatkov in kontrol mora revizor zbrati dovolj ustreznih dokazov za oblikovanje sklepov oziroma mnenj o obravnavanih računovodskih informacijah. Revizorjevo mnenje je namreč zelo pomembno tako za zunanje kot za notranje uporabnike računovodskih izkazov, saj le-ti zaupajo revizorjevi strokovnosti in neodvisnosti.

Revizorjev končni izdelek je poročilo o dokončanem revidiranju s strokovnim mnenjem⁶, ki ga mora sestaviti in podpisati pooblaščen revizor. Obsegati mora (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 57. člen):

⁶ Mnenje pooblaščenega revizorja je lahko **brez pridržkov**, s **pridržkom** ali **odklonilno**. Z mnenjem *brez pridržkov* se oceni, da računovodski izkazi resnično in pošteno prikazujejo finančno stanje in poslovni izid. Z mnenjem *s pridržkom* se izrazi pridržek glede resničnosti in poštenosti prikazovanja posameznih kategorij v računovodskih izkazih. Z *odklonilnim mnenjem* se oceni, da računovodski izkazi niso resnični in pošteni. Pooblaščen revizor mora zavrniti izdelavo mnenja, če pravna oseba pooblaščenim osebam revizijske družbe ne omogoči izvajanja revizije v skladu z zahtevami zakona oziroma če pravna oseba vodi poslovne knjige, spise in

- uvod, v katerem je navedeno računovodsko poročilo, ki je bilo revidirano, skupaj z računovodskim okvirom, ki je bil uporabljen pri sestavljanju,
- opis namena in obsega revidiranja, ki vsebuje tudi navedbo, na podlagi katerih revizijskih standardov je bila opravljena revizija,
- revizijsko mnenje, v katerem mora biti jasno navedeno, ali je računovodsko poročilo resničen in pošten prikaz finančnega položaja v skladu z ustreznim računovodskim okvirom poročanja in, po potrebi, ali je računovodsko poročilo v skladu s predpisi,
- pojasnjevalni odstavek, v katerem revizor na poseben način opozarja oziroma se sklicuje na katerokoli zadevo, za katero meni, da je to potrebno, ne da bi pri tem izrazil mnenje s pridržkom,
- mnenje o usklajenosti ali neusklajenosti poslovnega poročila z računovodskim poročilom istega poslovnega leta,
- datum in revizorjev podpis.

1.3.3.3 Sprejem letnega poročila

Glavne določbe v zvezi s sprejemanjem letnega poročila pri delniški družbi so zapisane v 282. in 293. členu, pri družbi z omejeno odgovornostjo pa v 505. in 514. členu Zakona o gospodarskih družbah. Pristojnosti glede sprejemanja letnega poročila so tako porazdeljene med upravo, nadzorni svet in skupščino družbe. O sprejetju letnega poročila praviloma odločata uprava in nadzorni svet, pri čemer je uprava družbe odgovorna za pripravo in izdelavo letnega poročila.

Nadzorni svet mora preveriti sestavljeno letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ju je predložila uprava ter nato pripraviti pisno poročilo za skupščino. V poročilo mora navesti, kako in v kakšnem obsegu je nadzorni svet preverjal vodenje družbe med poslovnim letom. Če je k letnemu poročilu priloženo tudi revizorjevo poročilo, mora nadzorni svet v svojem poročilu zavzeti tudi stališče do njega. Na koncu poročila mora nadzorni svet navesti, ali ima po končani preveritvi k letnemu poročilu kakšne pripombe in ali letno poročilo potrjuje. Če ga potrjuje, je letno sporočilo sprejeto. Nadzorni svet mora v enem mesecu od predložitve sestavljenega letnega poročila svoje poročilo izročiti upravi, sicer mora uprava nadzornemu svetu nemudoma postaviti dodaten rok, ki ne sme biti daljši od enega meseca. Če nadzorni svet tudi v dodatnem roku ne izroči letnega poročila, se šteje, da ga ni potrdil (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 282. člen).

Skupščina je pristojna za sprejetje letnega poročila samo, če le-tega ni sprejel nadzorni svet ali upravni odbor, če organi vodenja ali nadzora prepustijo odločitev o sprejetju letnega poročila

računalniške zapise v nasprotju z računovodskimi standardi, in zaradi tega ni dovolj podlag, da bi pooblaščen revizor lahko zanesljivo ocenil resničnost in poštenost računovodskih izkazov (Zakon o revidiranju, 2008, 41. člen).

skupščini ali če tako določa statut družbe, ki je izbrala enotirni sistem upravljanja⁷; v tem primeru morajo biti v poročilu, ki ga nadzorni svet ali upravni odbor predloži skupščini, navedeni ustrezni sklepi organov vodenja ali nadzora. Skupščina mora pri sprejetju letnega poročila upoštevati določbe Zakona o gospodarskih družbah in standardov. Če skupščina spremeni sestavljeno letno poročilo, ki mora biti po zakonu revidirano, ga mora v dveh tednih po sprejetju letnega poročila na skupščini ponovno pregledati revizor v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah.

Skupščina odloča o uporabi bilančnega dobička na predlog organov vodenja ali nadzora, vendar na predlog ni vezana, vezana je le na sprejeto letno poročilo, ki ga je sprejel nadzorni svet ali upravni odbor. Sklep o uporabi bilančnega dobička mora vsebovati podatke o (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 293. člen):

- višini bilančnega dobička,
- delu bilančnega dobička, ki se razdeli delničarjem,
- delu bilančnega dobička, ki se odvede v druge rezerve iz dobička,
- delu bilančnega dobička, o katerega uporabi bo odločeno v naslednjih poslovnih letih,
- delu bilančnega dobička, ki se uporabi za druge namene, določene v statutu.

S sklepom o uporabi bilančnega dobička se sprejeto letno poročilo ne spremeni (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 293. člen). Morebitni dodatni zneski dobička, ki jih skupščina odvede v druge rezerve, se ne izkažejo v letnem poročilu za preteklo leto, temveč šele v naslednjem letnem poročilu.

2 KRITERIJI PRIMERJAVE LETNEGA POROČILA

Večina gospodarskih družb pripravi letno poročilo skrbno in s tem poskrbi, da pri bralcu ustvari dober vtis ter pridobi njegovo naklonjenost. Pri njegovi sestavi upošteva tudi številne dejavnike, na podlagi katerih jih družbe in komisije, pooblašene za ocenjevanje letnih poročil, ocenjujejo in presojujejo.

2.1 Značilnosti dobrih letnih poročil

Dobra letna poročila so različna tako, kot so različna podjetja, ki jih sestavljajo. Pomembno je, da odsevajo bistvo družbe ter tako izstopajo iz povprečja. Navkljub temu pa lahko

⁷ **Enotirni sistem vodenja** (anglo-ameriški sistem) pomeni, da enemu organu po zakonu pripada kompletna funkcija poslovanja, s tem, da ta organ izvršilno funkcijo praviloma prenese na svoje posamezne člane, ki nato oblikujejo izvršni organ (izvršni odbor). Pri **dvotirnem sistemu** (nemški sistem) pride do razmejitev med sprejemanjem in uresničevanjem poslovne politike in nadzorom, ki ga opravlja personalno ločen organ (Bohinc & Bratina, 2005, str. 167).

poiščemo skupne lastnosti vsebinsko dobro zasnovanega letnega poročila (Arfin, 1993, str. 154):

- **Poudarjene so informacije, namenjene delničarjem.**
Letno poročilo mora z obliko in vsebino pritegniti pozornost lastnikov kapitala.
- **Namen letnega poročila mora biti dobro opredeljen.**
Družba ne predstavlja preveč tem hkrati, osredotoči se le na najpomembnejšo, ki jo predstavi z razumljivimi in jedrnatimi sporočili.
- **Letno poročilo naj bo pregledno.**
Zgradba letnega poročila naj pokaže glavne značilnosti poslovanja družbe.
- **Letno poročilo naj odraža bistvo družbe.**
Letno poročilo mora predstavljati poslovanje družbe s svojo obliko in vsebino.

Za dobro letno poročilo ni dovolj, da so v njem prikazane resnične, poštene, razumljive informacije in podatki. Poleg vsebine je pomembno tudi, da bralca pritegne oblika in način predstavitve podatkov. Le-ta ne sme prevladati nad vsebino. Dejavniki kakovostnega letnega poročila so (Horvat, 2000, str. 148-152):

- **splošni vtis**
Z njim se ocenjuje videz letnega poročila, ki je dober takrat, kadar so fotografije velike in enakomerno razporejene v poročilu. Pri splošnem vtisu sta pomembna tudi kakovost tiska in papirja.
- **sestava**
Pri njej je pomembno, da vsebina letnega poročila upošteva logično in sistemsko zaporedje, torej, da je poročilo razdeljeno na logične dele, ki odsevajo sestavo gospodarske družbe. Sestava je dobra, če ima na začetku dosežke v preteklem letu, ki jim sledita poročilo predsednika uprave in navedba dejavnosti družbe, zadnji del poročila pa sta poslovno in računovodsko poročilo.
- **naslovna stran**
Biti mora zanimiva, privlačna in opazna za interesne skupine. Naslovnica mora pritegniti pozornost tako, da morebitni bralec postane dejanski bralec. Na naslovnici mora biti jasno razvidna letnica, na katero se letno poročilo nanaša.
- **besedilo**
Pomembno je, da je besedilo lahko berljivo, razdeljeno v berljive dele in napisano po slovničnih pravilih. Besedilo se ne sme ponavljati, branje besedila pa mora biti kratkočasno. Letno poročilo mora informirati, prepričati, podpirati pozitivno podobo

podjetja. Napisano mora biti naravnost in objektivno, kar pomeni, da slabe informacije ne smejo biti prikrite oziroma zavajajoče.

- **spremna besedila**

Odsevati morajo ključna sporočila, omogočati, da bralec dobi pravi vtis o strategiji in uspešnosti gospodarske družbe na podlagi prelistavanja in naslovov. Tudi fotografije morajo imeti spremno besedilo, ki ima ključno sporočilo.

- **tipografija**

Omogoči bralcu, da že na prvi pogled vidi hierarhijo besedila, tako da jasno razlikuje začetek novega poglavja ali podpoglavja. Različne vrste besedila morajo imeti različno pisavo, prav tako mora biti jasno razlikovanje med naslovom in besedilom stavka.

- **fotografije in ilustracije**

Ne smejo biti uporabljene samo za okras, ampak morajo biti vključene v zasnovo besedila in dopolnjevati ključno sporočilo gospodarske družbe. Pomembna sta tudi velikost in razmerje fotografij in ilustracij.

- **grafi**

Iz grafov je potrebno preprosto razbrati trend oziroma gibanje podatkov ter druge pomembne informacije. Pomembni so vsebina in slog grafov. Ti naj dopolnjujejo ključno sporočilo letnega poročila. Postavljeni morajo biti poleg besedila, na katerega se nanašajo.

- **računovodske informacije**

Pomembno je predvsem, da si pravilno sledijo in ne dajejo vtisa prenatrpanosti. Vsi računovodski podatki naj bodo primerjani z letom poprej.

Gospodarska družba ima od dobrega in ustrezno sestavljenega in oblikovanega letnega poročila vrsto zunanjih in notranjih koristi. S pomočjo letnega poročila se lahko družba približa določeni interesni skupini. Dobro zasnovano letno poročilo lahko gospodarski družbi pomaga pri njenem uveljavljanju v okolju. Ena pomembnejših notranjih koristi je gotovo osredotočenje vodstva na cilje družbe, ki jih v poročilu predstavlja (Arfin, 1993, str. 25-31).

2.2 Ocenjevanje letnih poročil v Sloveniji

V Sloveniji v okviru poslovnega dnevnika Finance vsako leto od leta 2000 poteka tekmovanje za najboljše letno poročilo. Namen tekmovanja je spodbujati gospodarske družbe in finančne ustanove k izdelavi letnega poročila s pravimi in preglednimi informacijami za različne uporabnike. Tekmovanje je dragocena povratna informacija za sodelujoče družbe, saj vsako

letno poročilo dobi oceno s številom doseženih točk po glavnih sestavinah letnega poročila in komentar o prednostih in slabostih po področjih. Družba lahko na ta način izboljša letno poročilo in se pripravi na novosti v prihodnjem letu. Z udeležbo na tekmovanju družbe dvigujejo kakovostno raven priprave letnega poročila slovenskih družb. Letno poročilo namreč družba ocenjuje na podlagi slovenske zakonodaje in mednarodno primerljivih pravil ter kulture njihove priprave.

Posebej izbrana strokovna komisija ocenjuje vsebino letnega poročila in njegov komunikacijski vidik. Ocena se nanaša na analizo poslovanja, gospodarska gibanja, vizijo in strategijo ter načrte, tveganja in upravljanja družb, na trajnostni razvoj (okoljski vidik, družbena odgovornost in kadri), kakovost, raziskave in razvoj, na razkritja v računovodskem poročilu in komuniciranje.

Model ocenjevanja letnega poročila je tak:

- Uvodni del
 - kazalo, finančni in drugi poudarki
 - poročilo predsednika uprave
 - poročilo nadzornega sveta
- Poslovno poročilo
 - analiza poslovanja, gospodarska gibanja, vizija, strategija, načrti
 - tveganja in upravljanje družb
 - okoljski vidik, družbena odgovornost, kadri, kakovost, raziskave in razvoj
- Računovodsko poročilo
- Komunikacijski vidik

Vsako letno poročilo lahko doseže največ 1000 točk, pri čemer lahko v uvodnem delu doseže 100 točk, pri poslovnem poročilu in računovodskem poročilu vsakič po 350 točk, komunikacijski vidik, ki se nanaša na konceptualno, vsebinsko in vizualno prepletanje ter končno izpeljavo, pa je vreden 200 točk.

3 LETNO POROČILO DRUŽBE METAL RAVNE, D. O. O.

3.1 Predstavitev družbe Metal Ravne, d. o. o.

Metal Ravne, d. o. o., je podjetje za proizvodnjo plemenitih jekel, s tradicijo proizvodnje železa in jekla. Je hčerinska družba SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., katere večinski lastnik je ruska skupina IMH – Industrial Metallurgical Holding.

Zgodovina železarstva na Ravnah na Koroškem sega v leto 1620. Vsa ta leta sta pridelava in predelava jekla prešli različne stopnje, prav tako pa so se zamenjali tudi mnogi lastniki. Metal Ravne v sedanji obliki je bil ustanovljen 17. 12. 1992 kot družba z omejeno odgovornostjo.

Metal Ravne, d. o. o., po 55. členu Zakona o gospodarskih družbah, ki predpisuje razporeditev družb, glede na povprečno število delavcev, čistem prihodku od prodaje ter po vrednosti aktive ob koncu poslovnega leta sodi med velike družbe. Iz tabele 1 so razvidni najpomembnejši splošni podatki o družbi.

Tabela 1: Osnovni podatki družbe

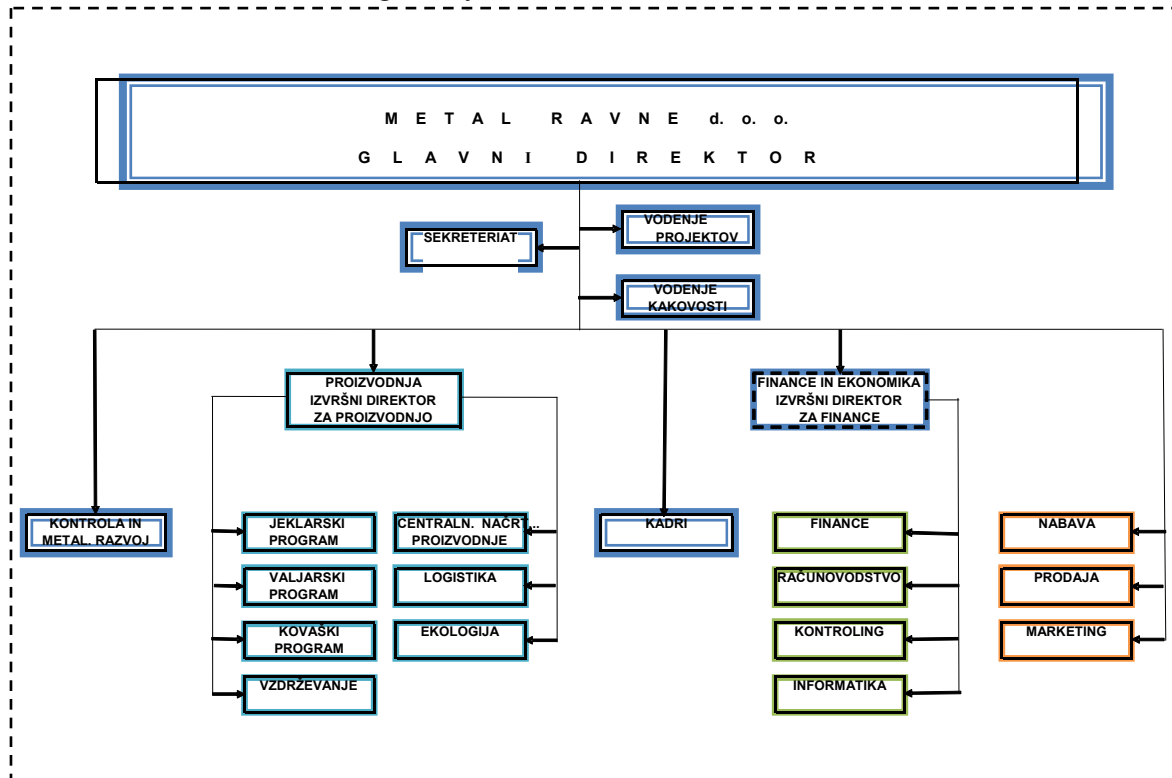
Uradni naziv	Metal Ravne podjetje za proizvodnjo plemenitih jekel, d. o. o.
Skrajšana oblika	Metal Ravne, d. o. o.
Sedež	Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem
Status	Družba z omejeno odgovornostjo v okviru skupine SIJ – Slovenska industrija jekla
Ustanovitev družbe	17. 12. 1992
Vpis v sodni register	Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu
Davčna številka	64537641
Matična številka	5686482
Šifra dejavnosti	27.100
Kapital družbe	66.473.112 EUR
Velikost družbe	Velika družba po Zakonu o gospodarskih družbah
Poslovno leto	koledarsko
Lastništvo	100 % last družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.
Število zaposlencev	986 (povprečje 1. –12.2007)

Vir: Poročilo o poslovanju družbe Metal Ravne, d. o. o., za leto 2007, str. 3.

Ob koncu poslovnega leta 2007 je bilo v družbi zaposlenih 984 delavcev, povprečno pa je bilo čez leto zaposlenih 986 delavcev, največ jih je bilo zaposlenih v proizvodnih programih. Večina zaposlencev ima opravljeno poklicno oziroma srednjo šolo.

V letu 2007, ob menjavi lastnika matične družbe, se je spremenila organiziranost družbe. Poslovanje in delo družbe vodi enočlanska uprava, in sicer družbo vodi glavni direktor. Izvršni direktor za proizvodnjo je odgovoren za organizacijske enote proizvodnje. Izvršni direktor za finance je odgovoren za organizacijske enote finance, računovodstvo, kontroling in informatiko. Za strateški del poslovnih funkcij nabave, prodaje, trženja je odgovoren izvršni direktor trženja, ki je v okviru matične družbe Slovenska industrija jekla, d. d. Operativni del organizacijskih enot nabave, prodaje in trženja pokriva glavni direktor družbe. Skupščino družbe tvorita dva člana. Na sliki 1 je prikazana organizacijska struktura družbe.

Slika 1: Organizacijska struktura družbe Metal Ravne, d. o. o.

Vir: Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, str. 11.

Družba povezuje v organizacijsko celoto naslednje proizvodnje obrate:

- jeklarna,
- kovačnica,
- valjarna profilov,
- vzdrževanje.

Proizvodni program družbe zajema paličaste proizvode iz orodnih, hitroreznih, specialnih in konstrukcijskih jekel v kovani, valjani, luščeni in brušeni izvedbi za potrebe strojno predelovalne industrije, kemijske industrije, kmetijskoprehranske industrije, medicinske, farmacevtske industrije ter elektroindustrije. Izdelki družbe Metal Ravne, d. o. o., so se v vseh teh letih uveljavili na trgih celotne Evrope, Združenih držav Amerike, Bližnjega in Daljnega Vzhoda. Glavni trgi družbe so v Sloveniji, Avstriji, Italiji, Nemčiji in Združenih državah Amerike.

3.2 Analiza letnega poročila družbe Metal Ravne, d. o. o.

Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., je razdeljeno na uvod, poslovno in računovodsko poročilo. Naslovnica letnega poročila, ki opozarja na temo letnega poročila, je v modri, beli in sivi barvi. To so barve družbe. Viden je tudi njen logotip. Naslov in letnica, na katero se letno

poročilo nanaša, sta jasno razvidna ter napisana z dovolj velikimi črkami. Z opazno in privlačno zunanjo podobo namreč letno poročilo lažje pritegne pozornost interesnih skupin.

3.2.1 Uvodni del s poudarki v družbi Metal Ravne, d. o. o.

Med uvodni del letnega poročila družbe Metal Ravne, d. o. o., sodijo poglavja (Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, 2008, str. 4–8):

- leto ustanovitve in status,
- poslanstvo in vizija skupine,
- organizacijska struktura skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.,
- dejavnost skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.,
- vloga matične družbe,
- poročilo direktorja,
- izjava o odgovornosti uprave.

V uvodnem delu letnega poročila družbe so predstavljeni podatki o letu ustanovitve in statusu družbe Metal Ravne, d. o. o., poslanstvo in vizija matične družbe SIJ – Slovenske industrije jekla, d. d., v obliki organigrama je predstavljena organizacijska struktura matične družbe, navedena je dejavnost skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., ter podatki o vlogi matične družbe. V nadaljevanju je zapisano poročilo direktorja in izjava o odgovornosti uprave.

Poročilo direktorja družbe obsega eno stran. Napisano je prijazno in preprosto, tako da bralca ne dolgočasi. V njem direktor navaja, da so poslovno leto 2007 zaznamovali dobri poslovni rezultati in dolgo načrtovani strateški dogodki. V pismu omeni tudi spremembo v lastništvu matične družbe, kar je v podjetju povzročilo spremembe pri načrtovanju in poročanju. Poročilo je direktor zaključil z načrti za prihodnje leto. V njem manjkajo nekateri za bralca poročila ključni podatki, in sicer v poslovnem letu zastavljeni cilji, informacije o tem, v kolikšni meri jih je družba dosegla, kakor tudi informacije o dejavnosti družbe v lokalni skupnosti. K poročilu bi v družbi lahko prav tako dodali kratek življenjepisa in fotografijo direktorja, kar bi navsezadnje povzročilo tudi večje zanimanje pri bralcu letnega poročila.

V izjavi o odgovornosti uprave je navedeno, da je za pripravo letnega poročila ter računovodskih izkazov na način, ki daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe v skladu z veljavno zakonodajo in sprejetimi standardi, odgovorno poslovodstvo družbe. V izjavi so zapisali tudi, kdaj je poslovodstvo odobrilo računovodske izkaze za poslovno leto 2007, na kakšen način in ob katerih predpostavkah so bili pripravljene temeljni računovodski izkazi.

Ob upoštevanju, da je kratka uvodna predstavitev družbe predstavljena v poslovnem poročilu namesto v uvodnem delu letnega poročila in na osnovi zgoraj napisanega, lahko sklenem, da

se uvodni del letnega poročila družbe dobro ujema s splošnimi smernicami za sestavo letnega poročila. V uvodni del bi v družbi lahko dodali povzetek s finančnimi poudarki.

3.2.2 Poslovno poročilo v družbi Metal Ravne, d. o. o.

V poslovno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., sodijo poglavja (Letno poročilo družbe Metal Ravne, d.o.o., za poslovno leto 2007, 2008, str. 9-27):

- temeljni podatki o družbi,
- dejavnost,
- zaposleni v družbi,
- strategija za prihodnost,
- poslovni rezultati,
- sistemi vodenja,
- ostali zahtevnejši projekti,
- ocena in predvidevanja,
- osnovni kapital,
- pričakovani razvoj družbe,
- upravljanje s finančnimi tveganji,
- dogodki po koncu poslovnega leta,
- izjava o upravljanju,
- vplivanje obvladujoče družbe,
- kazalniki gospodarnosti, likvidnosti, zadolženosti in finančnega ravnotežja.

Poslovno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., se začne s temeljnimi podatki o družbi, kot so sedež družbe, status, matična in davčna številka, transakcijski računi, vpis v sodni register, število zaposlencev, šifra dejavnosti, kapital družbe, velikost družbe, lastništvo in pridobljeni certifikati. Predstavljeni so glavni trgi, prodaja in realizacija v poslovnem letu. Navedeni so direktor družbe, člani skupščine, podatki o obvladujoči družbi. Vsi ti podatki bi sicer po splošnih smernicah morali biti uvrščeni v uvodni del letnega poročila. Na samem začetku poslovnega poročila sta predstavljeni tudi organizacijska struktura ter dejavnost družbe. V poslovnem poročilu je družba Metal Ravne, d. o. o., združila obvezna razkritja in nekatera prostovoljna razkritja poslovnega poročila.

Ker so zaposleni izhodišče vsakega poslovnega sistema, jih je tudi analizirana družba postavila na začetek poslovnega poročila. Poglavje o njih je strnjeno na polovici strani. Podatki so predstavljeni v obliki tabel, ki so preproste, pregledne in razumljive. Iz tabel je tako mogoče razbrati podatke o:

- številu zaposlencev ob koncu poslovnega leta in predhodnega poslovnega leta,
- izobrazbeni strukturi zaposlencev ob koncu poslovnega leta in prejšnjega poslovnega leta,
- zaposlencih po spolu za poslovno leto in leto poprej.

Dobro bi bilo, da bi bile v poglavju o zaposlencih predstavljene tudi informacije o njihovi odsotnosti, njihova fluktuacija ter starostna struktura. Za bralca letnega poročila bi bile prav tako dobrodošle informacije o izobraževanjih, stroških le-teh, zaposlovanju in štipendiranju novih kadrov. V okviru tega bi bilo lahko navedeno število ur izobraževanja, število zaposlencev, ki so se dodatno izobraževali, število štipendistov in delež izdatkov za izobraževanje v celotni masi plač. Družba bi lahko v tem poglavju predstavila tudi povprečne plače glede na izobrazbo, primerjavo s predhodnimi obdobji, prejeme vodilnih, nagrajevanje, povprečne plače in primerjavo s panogo.

Temu sledi poglavje o strategiji za prihodnost. Predstavljene so osnovne vrednote, poslanstvo družbe, osrednja poslovna usmeritev družbe, ki ji sledi krajši opis verige vrednosti.

Naslednje poglavje v poslovnem poročilu so pomembni poslovni rezultati, kjer je zapisano, da je družba poslovno leto 2007 zaključila z izrednim rezultatom, in sicer s čistim dobičkom v višini 12.862.398 EUR. S tabelo je družba podala pomembnejše parametre poslovanja v poslovnem letu in letu poprej ter indeks za lažjo primerjavo. Zaradi privatizacije je bilo precej sprememb na področju poročanja novim lastnikom, hkrati pa se je izboljšala preglednost poročanja o poslovanju. Spremenil se je tudi investicijski načrt za obdobje 2007–2009. V poslovnem letu 2007 se je namreč načrtovana vrednost investicij znižala, kljub temu pa je celotna vrednost investicij ostala nespremenjena.

V nadaljevanju poglavja so predstavljeni poslovni rezultati po posameznih kategorijah. Navedeni so podatki (podani so v količinski enoti) o celotni proizvodnji ter o blagovni proizvodnji, kakor tudi o povprečni mesečni vrednosti neustrezne proizvodnje, ki so podani v valuti. Zapisali so tudi količino prodanih izdelkov, ki je presegla načrtovano količino. Dosegli pa so tudi višjo vrednost prodaje, kot so načrtovali. V poročilu so navedli tudi podatke o povprečni ceni starega železa.

V poslovnem poročilu v poglavju »Sistemi vodenja« je med drugim opisano tudi delovanje družbe na področju raziskav in razvoja ter kakovosti. Kot je priporočljivo so podrobneje opisani znaki kakovosti in certifikati o skladnosti, katerih veljavnost so v tekočem letu podaljšali in tiste, katere morajo v prihodnjem letu za nemoteno poslovanje še pridobiti, kakor tudi tiste, ki jih v družbi že uvajajo. V družbi imajo pripravljeno zasnovo skupnega Poslovnika sistemov vodenja ISO 9001 (sistem zagotavljanja kakovosti), ISO 14001 (okoljski standard) in ISO 18001 (sistem zdravja in varnosti pri delu). V podpoglavju »Kakovost« so opisane aktivnosti, izvedene v poslovnem letu za lažje in boljše poslovanje družbe. V okviru tega poglavja pa je družba omenila tudi ravnanje z okoljem. Na začetku podpoglavja je napisano, da se družba prilagaja zakonskim predpisom in pridobiva ustrezna okoljevarstvena dovoljenja. Opisan je sanacijski program družbe, ukrepi za zmanjšanje hrupa v okolju, posvečajo pa se tudi zmanjšanju odpadkov ter strupenih snovi pri proizvodnji.

Poglavje »Ostali zahtevnejši projekti« se nanaša predvsem na naložbe gospodarske družbe. Predstavili so projekt »Celovito obvladovanje razvojno raziskovalne dejavnosti«, projekt

»Posodobitev jeklarne«, projekt »Nova kovačnica težkih odkovkov«, projekt »Žarilna peč v kovačnici – Maerz št. 9«. Predstavljene so tudi tri večje investicije, ki so se zaključile v letu 2007. Pri vseh navedenih projektih so navedli cilje posameznega projekta, niso pa zapisali vrednosti naložb in gibanja po letih.

Splošni del letnega poročila vsebuje tudi oceno možnosti prihodnjega razvoja z zapisanimi dolgoročnimi in kratkoročnimi cilji. Družba je razkrila tudi vrednost osnovnega kapitala. Pri načrtih za prihodnost, v poglavju »Pričakovani razvoj družbe«, so najprej navedli cilje in načrte družbe, nato pa predstavili še načrte po posameznih prodajnih proizvodih. Navedli so torej načrte za orodna, hitrorezna, specialna in konstrukcijska jekla ter način, kako bodo le-te uresničevali.

V skladu z zahtevami 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki govori o poslovnem poročilu, je družba Metal Ravne, d. o. o., opisala tudi bistvena tveganja in negotovosti, ki jim je družba izpostavljena, ter načine obvladovanja le-teh. Analizirana družba je bila v obravnavanem poslovnem letu izpostavljena kreditnemu, obrestnemu, valutnemu in plačilnosposobnostnemu tveganju. Družba omejuje izpostavljenost kreditnemu tveganju pri kupcih s številnimi aktivnostmi. Sicer pa ocenjuje, da kreditno tveganje ni veliko. Družba prav tako stalno nadzira izpostavljenost obrestnemu tveganju in pri tem ocenjuje, da je to zmerno. Izpostavljenost valutnemu tveganju se je z vstopom Slovenije v ERM2⁸ ter s prevzemom evra zmanjšala na zanemarljivo raven, kljub temu pa družba pazljivo spremlja izpostavljenost tveganju. V družbi ocenjujejo, da je nizka tudi izpostavljenost plačilnosposobnostnemu tveganju. Ob razkritju načinov obvladovanja teh tveganj bi morali v družbi predstaviti tudi vplive tveganj na rezultate poslovanja družbe.

V poslovno poročilo so zapisali, da v družbi Metal Ravne, d. o. o., ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov, ki bi nastopili po koncu poslovnega leta ter pomembneje vplivali na poročilo družbe za leto 2007. Datum, ko so bili računovodski izkazi odobreni za obravnavo, in nosilca odobritve je moč zaslediti v izjavi o odgovornosti uprave.

Posebno poglavje v poslovnem poročilu je tudi izjava o upravljanju, kjer je na kratko zapisano, da poslovodstvo družbe Metal Ravne, d. o. o., pri upravljanju ne uporablja nobenega kodeksa, prav tako pa takšen kodeks ni v uporabi znotraj celotne skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d. V poglavju »Vplivanje obvladujoče družbe« poslovodstvo družbe Metal Ravne, d. o. o., kot odvisne družbe izjavlja, da v letu 2007 niso bili opravljeni pravni posli, iz katerih bi bila družba prikrajšana zaradi vplivanja obvladujoče družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.

⁸ Mehanizem deviznih tečajev ERM2 (angl. *Exchange Rate Mechanism2*) je okvir za različne tečajne režime držav članic EU, ki še niso prevzele evra kot lastne valute. Sodelovanje v ERM2 je nujni pogoj za prevzem evra. ERM2 je bil ustanovljen z resolucijo Evropskega sveta 16. junija 1997 in je naslednik tečajnega mehanizma ERM, ki je obstajal v obdobju od leta 1979 do leta 1997.

V poslovnem poročilu obravnavane družbe je v posebnem poglavju prikazana tudi preglednica s kazalniki gospodarnosti, likvidnosti, zadolženosti in finančnega ravnotežja. Iz tabele je mogoče razbrati način izračuna posameznega kazalnika, njihovo vrednost na dan 31. 12. za tekoče leto in leto poprej. Navedeni so sledeči kazalniki (Letno poročilo Metala Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, 2008, str. 27):

- stopnja lastniškosti financiranja,
- stopnja dolgoročnosti financiranja,
- stopnja osnovnosti financiranja,
- stopnja dolgoročnosti investiranja,
- koeficient kapitalske pokritosti (hitri koeficient),
- koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient),
- koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient),
- koeficient gospodarnosti poslovanja,
- koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala,
- koeficient dividendnosti osnovnega kapitala.

Manjkajo pa primerne in ustrezne razlage gibanj kazalnikov, ki bi uporabnikom pojasnile, kje so vzroki za spremembo vrednosti kazalnika ter ali gre za spremembo na boljše ali slabše.

Poslovno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., se ujema s teoretičnimi izsledki letnega poročila, vendar so nekatere sestavine poslovnega poročila opisane preveč ohlapno in brez konkretnih vrednostnih podatkov. Manjka predvsem obširnejša analiza poslovanja z izpostavljenimi najpomembnejšimi poudarki in glavnimi mislimi, ki bi bralcu prikazala finančne in računovodske podatke poslovnega leta in leta poprej. Več pojasnil bi bilo potrebnih tudi o tem kaj posamezni kazalniki povedo o uspešnosti poslovanja konkretne družbe. Družba navaja samo finančna tveganja in ne vseh tveganj, ki jim je izpostavljena. Prav tako ni navedenih trendov o prihodnjem poslovanju družbe, kajti podatki za dve leti niso dovolj dober prikaz dogajanj v podjetju.

3.2.3 Računovodsko poročilo v družbi Metal Ravne, d. o. o.

Računovodsko poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., je razdeljeno na poglavja (Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, 2008, str. 28-60):

- temeljni računovodski izkazi,
- računovodske usmeritve,
- primerljivi podatki,
- pojasnila k računovodskim izkazom,
- poročilo neodvisnega revizorja.

3.2.3.1 Računovodski izkazi

Računovodsko poročilo se začne s temeljnimi računovodskimi izkazi, in sicer je najprej podana bilanca stanja⁹, nato izkaz poslovnega izida¹⁰, sledi izkaz denarnih tokov¹¹ in izkaz gibanja kapitala¹². Vsi računovodski izkazi prikazujejo zneske v dveh stolpcih, v prvem uresničene podatke v obravnavanem obdobju in v drugem uresničene podatke v enakem prejšnjem obračunskem obdobju, kar omogoča primerjavo podatkov. Poudariti velja tudi, da se pomembne postavke v računovodskih izkazih sklicujejo na ustrezno informacijo v pojasnilih.

Računovodski izkazi so revidirani in pripravljani skladno z načeli MSRP in Zakona o gospodarskih družbah. Ker je družba računovodske izkaze za leto 2007 prvič izdelala v skladu z MSRP se v skladu z določili MSRP1 smatra datum prehoda 1. 1. 2006, zato je bilo potrebno vse kategorije premoženja in virov sredstev najprej preračunati na ta datum. Za zagotavljanje primerljivosti kot enega temeljnih načel MSRP je bilo potrebno računovodske izkaze za leto 2006 preračunati in izdelati v skladu z MSRP.

MSRP, tj. MRS 1, ne določajo reda ali obrazca računovodskih izkazov, v katerem je postavke potrebno predstaviti, ampak samo seznam postavk, ki so po naravi ali vlogi dovolj različne, da se jih v obrazcih računovodskih izkazov predstavi ločeno (Novak, 2007, str. 71). Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida sta v letnem poročilu družbe Metal Ravne, d. o. o., predstavljena v obliki, ki jo je določil lastnik. Sicer pa družba upošteva zakon ter predloži AJPES za javno objavo in državno statistiko omenjene računovodske izkaze, pripravljene skladno z Zakonom o gospodarskih družbah. Izkaz denarnih tokov je sestavljen po II. različici, tako imenovani posredni metodi. Izkaz gibanja kapitala so v družbi Metal Ravne, d. o. o., sestavili po prvi različici (osnovno razčlenjevanje). Izbrane različice niso zabeležene, ampak jih mora bralec prepoznati sam.

3.2.3.2 Računovodske usmeritve

Naslednji sklop informacij so računovodske usmeritve, ki so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so v računovodskih izkazih prikazana, kot tudi pri sestavljanju bilance stanja v skladu z MSRP dne 1. 1. 2006, ob prehodu na prvo uporabo MSRP.

Pri izbiri računovodskih smernic in odločanju o njihovi uporabi kot tudi pri pripravi računovodskih izkazov je uprava družbe upoštevala sledeče zahteve:

- Računovodski izkazi so *razumljivi*, če jih njihovi uporabniki razumejo brez težav.
- Informacije so *primerne*, če uporabniku pomagajo pri sprejemanju ekonomskih odločitev.

⁹ Predstavljena v Prilogi 2.

¹⁰ Predstavljen v Prilogi 3.

¹¹ Predstavljen v Prilogi 4.

¹² Predstavljen v Prilogi 5.

- Informacije so *bistvene*, če bi njihov izpust ali neresnično podajanje lahko vplivalo na ekonomske odločitve uporabnikov.
- Pri sestavi računovodskih izkazov je potrebno upoštevati tudi načeli *previdnosti* in *poštene vrednosti*, kot to določajo MSRP.

Pomembnejše računovodske usmeritve družbe Metal Ravne, d. o. o., se nanašajo na podlago za izdelavo letnega poročila, valuto poročanja in na pomembne računovodske postavke, le-te so:

- neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva,
- naložbene nepremičnine,
- naložbe v odvisne in pridružene družbe,
- zaloge,
- finančni inštrumenti,
- denar in denarni ustrezniki¹³,
- kapital,
- rezervacije in rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlencem,
- dolgoročne pasivne časovne razmejitev,
- finančne in poslovne obveznosti,
- odloženi davki,
- kratkoročne časovne razmejitev,
- pripoznavanje prihodkov in odhodkov.

3.2.3.3 Pojasnila k računovodskim izkazom

Računovodskim usmeritvam v poročilu sledijo pojasnila k računovodskim izkazom. Oblikovno so dobro predstavljena, kar omogoča pregledno branje. Družba je namreč predstavila pojasnila v obliki razpredelnic, ki sporočajo sestavo postavk bilance stanja in izkaza poslovnega izida, dodala pa je tudi besedilni del.

V zvezi z neopredmetenimi sredstvi, ki se v analizirani družbi nanašajo na računalniške programe, družba razkriva njihovo stanje na začetku poslovnega leta, spremembe med poslovnim letom (pridobitve, prekvalifikacije, odtujitve, amortizacija, prevrednotovalna doknjiženja na koncu poslovnega leta) in stanje na koncu poslovnega leta. Za posamezne kategorije opredmetenih osnovnih sredstev družba razkriva nabavno vrednost za tekoče leto in tudi za leto poprej, sedanjo vrednost za tekoče leto in leto poprej, znesek amortizacije, odtujitve in neposredne pridobitve ter prenos investicij v teku.

Prikazana je tudi tabela gibanja naložbenih nepremičnin, ki jasno kaže njihovo stanje na začetku poslovnega leta, spremembe med poslovnim letom in stanje na koncu poslovnega

¹³ Denarni ustrezniki so sredstva, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v denar neposredno in brez kakršnihkoli omejitev.

leta. Razkrita je tudi metoda vrednotenja naložbenih nepremičnin, metoda amortiziranja in doba koristnosti. V pojasnilih k bilanci stanja so pojasnjene tudi sestava in vrednost finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe ter njihova metoda vrednotenja. V obliki tabele sta razkrita znesek in sestava terjatev za odloženi davek. Razkrita je tudi utemeljitev pripoznanja.

Pojasnjena je postavka zalog, in sicer njihova sestava ter gibanje popravka vrednosti. Razkrili so tudi, da družba nima presežkov in primanjkljajev zalog ter da knjigovodska vrednost ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. V okviru postavke kratkoročno dani depoziti in posojila je v tabeli moč spoznati njihovo sestavo. Prav tako so razkrili obrestno mero, podatek, da izkazana vrednost kratkoročnih danih posojil in depozitov odraža pošteno vrednost, ter da ima družba terjatev zavarovano s hipoteko.

V nadaljevanju so v pojasnilih k bilanci stanja razkrili sestavo kratkoročnih poslovnih terjatev, gibanje popravka vrednosti poslovnih terjatev ter poslovne terjatve po dnevih zapadlosti. Družba je imela terjatve do domačih in tujih kupcev zavarovane pri tuji družbi.

Družba mora pri postavki denarna sredstva in denarni ustrezniki razkriti sestavne dele denarnih sredstev in zneske dogovorjenih samodejnih zadolžitev na računih pri bankah. Poleg tega je družba Metal Ravne, d. o. o., razkrila tudi, zakaj so se denarna sredstva v poslovnem letu 2007 zmanjšala.

V zvezi s kapitalom družba razkriva sestavo kapitala in njihove vrednosti ter na kakšen način so oblikovane zakonske in kapitalske rezerve. V tej točki je razkrita tudi vrednost bilančnega dobička za obravnavano poslovno leto in tudi za leto poprej. Prav tako je naveden predlog posloводства o razporejanju bilančnega dobička.

Razkriti so podatki o sestavi dolgoročnih rezervacij, njihove vrednosti in namen porabe, kakor tudi, koliko rezervacij je družba v poslovnem letu 2007 oblikovala ter v katere namene. Pojasnjena je tudi sestava rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlencem, njihov namen oblikovanja in način izračuna. Naveden je znesek rezervacij, ki so jih v letu 2007 odpravili.

V zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi prejetimi posojili je družba razkrila njihovo sestavo in gibanje v poslovnem letu, valuto in povprečno obrestno mero ter način zavarovanja posojil. Razkrila je tudi sestavo dolgoročnih in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev. Na kratko so pojasnjene druge kratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne obveznosti za plačilo davka ter kratkoročne poslovne obveznosti.

V pojasnilih k računovodskim izkazom so razkriti tudi podatki, nanašajoči se na izkaz poslovnega izida. Najprej sta prikazani analiza prihodkov iz prodaje po glavnih izdelkih in analiza prihodkov iz prodaje po državah. Predstavljeni so tudi stroški po naravnih vrstah oziroma funkcionalnih skupinah. V obliki tabel so pojasnjene postavke drugi poslovni prihodki in odhodki, finančni prihodki in odhodki, tečajne razlike ter drugi prihodki. Slednji

se nanašajo na prihodke iz prodaje opcije. Razkriti so tudi davki, ki so posebej pojasnjeni v dodatni razpredelnici.

V računovodskem poročilu je družba podala tudi nekatera druga razkritja. Podana je tabela zunanajbilančnih evidenc. Sledijo informacije o upravljanju s finančnimi tveganji. Informacijam o obvladovanju finančnih tveganj, predstavljenim v poslovnem poročilu, je družba v tem delu dodala vrednostno podkrepljene podatke, prikazane v tabelah.

Pred revizorjevim poročilom so predstavljena razkritja o poslih s povezanimi osebami ter na koncu dogodki, ki so se zgodili po datumu bilance stanja. V poglavju »Posli s povezanimi osebami« so razkrite prodaja in nabava med povezanimi družbami ter odprte terjatve in obveznosti med njimi. Družba je razkrila še znesek vseh prejemkov posloводства in drugih delavcev na individualnih pogodbah, prejemke drugih delavcev na individualnih pogodbah, prejemke posloводства, prejemke članov skupščine, predujme in posojila poslovodu, drugim delavcem in članom skupščine ter celotni znesek porabljen za revizijo letnega poročila. Za družbo pomemben dogodek po datumu bilance stanja predstavlja odkup deleža v odvisni družbi, saj je na ta način postala edini lastnik družbe.

3.2.3.4 Poročilo revizorja

S poročilom neodvisnega revizorja lastnikom se računovodsko in na splošno letno poročilo konča.

Revizijska družba Deloitte Revizija, d. o. o., je opravila v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja revizijo računovodskih izkazov ter povzetka bistvenih računovodskih usmeritev in drugih pojasnjevalnih opomb. Pregledala je tudi poslovno poročilo. Na podlagi tega pa podala mnenje brez pridržka.

Iz zgoraj napisanega sklepam, da se računovodsko poročilo dobro ujema s teoretičnimi smernicami. Računovodsko poročilo je namreč pregledno, lepo oblikovano, dobro sestavljeno in vsebuje vse bistvene elemente. Manjšo pomanjkljivost računovodskega poročila vidim le v tem, da družba ni razkrila postavk v izkazu denarnih tokov in izkazu gibanja kapitala. Redki so tudi komentarji vzrokov za povečanje ali zmanjšanje posameznih postavk računovodskih izkazov. K izkazu gibanja kapitala ni dodan izkaz bilančnega dobička, vrednost le-tega je predstavljena v pojasnilih k računovodskim izkazom v postavki kapital.

3.3 Ocena letnega poročila podjetja po kriterijih dobrega letnega poročila

Družba z letnim poročilom predstavi svoje delo lastnikom in širši javnosti, zato je pomembno, da poleg zakonsko predpisane vsebine in strokovnih zahtev pozornost nameni tudi sami obliki

poročila. Pomembno je torej tudi, kako je letno poročilo oblikovano in kako so podatki predstavljeni.

Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., je preprostega in enostavnega videza, vezano s spiralo. Naslovnica je na tršem papirju, odeta v zaščitne barve družbe, torej v belo-sivo-modrem odtenku, z odtisnjanim logotipom podjetja in jasno razvidnim naslovom ter letnico letnega poročila. Na zadnji platnici letnega poročila so navedeni naslov, telefonske številke in spletna stran družbe.

Vsebina letnega poročila upošteva logično in sistemsko zaporedje, kakor izhaja iz literature. V uvodnem delu so predstavljeni osnovni podatki družbe, poslanstvo in vizija, poročilo direktorja družbe ter izjava o odgovornosti uprave. Sledi poslovno poročilo z obveznimi in nekaterimi prostovoljnimi razkritji. V računovodskem poročilu so prikazani temeljni računovodski izkazi s pojasnili in usmeritvami ter revizorjevo poročilo.

Letno poročilo je napisano v slovenskem jeziku, je slovnično pravilno, lahko berljivo z neponavljajočimi podatki. Tipografija letnega poročila je dobra, saj bralec lahko razbere hierarhijo besedila. Na beli podlagi je besedilo napisano v črni, naslovi v modri barvi; besedilo je torej napisano v barvah družbe. Podatki v tabelah so jasno predstavljeni, ponekod so dodana tudi kratka spremna besedila.

V celotnem letnem poročilu manjkajo fotografije, ilustracije in grafi, ki bi letno poročilo naredili barvno privlačnejše, ga popestrili in poživili. V poročilo bi namreč lahko dodali slike vodstva družbe, pomembnejših izdelkov ter novih pridobitev v letu 2007. V poročilu manjka komunikacijski koncept, ki bi uporabnika vpletel tudi v celovito zgodbo družbe, ne le v številke.

Vsekakor smem reči, da je družba dala prednost vsebini pred obliko ter da se je držala v literaturi poudarjenega načela, naj koristi letnega poročila presegajo stroške priprave le-tega.

SKLEP

Letno poročilo družbe je zrcalo gospodarske družbe. Celovito prikazuje poslovanje družbe v poslovnem letu, hkrati pa so v njem poudarjeni tudi najpomembnejši deli strategije in načrti za prihodnost. Z letnim poročilom družba komunicira z vsemi interesnimi skupinami, ki se zanimajo za poslovanje družbe. Letno poročilo gospodarskih družb je običajno razdeljeno na tri temeljne sestavne dele: uvodni del s strnjjenimi poudarki, poslovno poročilo in računovodsko poročilo. Uvodni del je najbolj splošen, pozornost bralca, da prebere tudi ostali del poročila, poskuša pritegniti z grafično podobo in jasno vsebino. Poslovno poročilo je napisano veliko podrobneje kakor uvodni del. V njem so predstavljeni podatki, ki se nanašajo na poslovanje in delovanje podjetja, niso pa razkriti v računovodskem poročilu.

Računovodsko poročilo sestavljajo temeljni računovodski izkazi in priloga s pojasnili. Družbe, ki so zavezane k reviziji, pa morajo vključiti tudi revizorjevo poročilo.

Pripravi letnega poročila morajo družbe nameniti veliko pozornosti. Pri tem se morajo držati zakonskih okvirov. Sprejeti zakoni in standardi namreč poenostavijo pripravo in vsebino letnega poročila ter povečajo verodostojnost podatkov in omogočijo lažjo primerjavo podatkov. V Sloveniji vsebino letnega poročila določajo Zakon o gospodarskih družbah, Slovenski računovodski standardi in Mednarodni standardi računovodskega poročanja. Poleg obveznih sestavin, ki jih določajo zakon in standardi, lahko družba v letno poročilo vključi tudi prostovoljna razkritja, ki so ključna za predstavitev interesnim skupinam. Z njimi predstavijo dodatne prednosti in sposobnosti pred konkurenco, ustvarijo boljšo podobo v javnosti. Družbe, ki se odločajo za prostovoljna razkritja se želijo od drugih razlikovati po večji količini kakovostnih informacij o poslovanju, ki jih ponudijo zunanjim uporabnikom. Družba mora najti pravo mero razkrivanja, da po nepotrebem ne razkriva poslovnih skrivnosti.

Poleg vsebine letnega poročila je pomembno tudi, kako je letno poročilo oblikovano in kako so predstavljeni podatki. Za dobro oblikovano letno poročilo je potrebno pri njegovi sestavi upoštevati številne dejavnike. Na podlagi teh kriterijev namreč v svetu tuje družbe in komisije, pooblaščenice za ocenjevanje letnih poročil, ocenjujejo in presojujejo letna poročila. V zadnjem času se tudi pri nas vsako leto v okviru poslovnega dnevnika Finance izvede tekmovanje za najboljše letno poročilo.

Družba Metal Ravne, d. o. o., je pri sestavljanju letnega poročila upoštevala splošne teoretične smernice in letno poročilo razdelila na tri dele, in sicer na uvodni del, poslovno poročilo in računovodsko poročilo. Pokazalo se je, da se uvodni del letnega poročila dobro ujema s splošnimi smernicami za sestavo letnega poročila. Tudi sestavine poslovnega poročila se v precejšnji meri ujemajo s splošnimi smernicami, vendar pa malce moti razporeditev razkritij in njihova ohlapnost. Računovodsko poročilo se zelo dobro ujema s splošnimi smernicami, vanj so namreč vključeni vsi temeljni računovodski izkazi in priloge s pojasnili, kakor tudi poročilo revizorja. Analiza letnega poročila družbe je tako pokazala, da se pri sestavi letnega poročila družba Metal Ravne, d. o. o., trudi zadostiti zahtevam Zakona o gospodarskih družbah in računovodskih standardov.

V njenem letnem poročilu pa najdemo tudi določene pomanjkljivosti. Manjka predvsem slikovno gradivo. Menim, da lahko družba v prihodnosti pomanjkljivosti odpravi in letno poročilo izpopolni.

LITERATURA IN VIRI

1. Arfin, F.N. (1993). *Annual reports that pay their way*. London: Pitman.
2. Bohinc, R. & Bratina, B. (2005). *Upravljanje korporacij*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3. Bratina, B. (2003). Odgovornost za sestavo in razmerja med organi pri sprejemanju letnega poročila delniške družbe. *Podjetje in delo*, (6/7), 1197-1205.
4. Elliot, B. & Elliot, J. (1999). *Financial accounting & reporting*. (3rd ed.) London: Prentice Hall Europe.
5. Horvat, T. (2000). *Priprava letnega poročila za komuniciranje z interesnimi skupinami podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
6. Horvat T. (2003). *Priprava razkritij v letnem poročilu gospodarske družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
7. Horvat, T. (2007, 8. november). Komisija o novih receptih za poročanje v 2007. *Finance*, str. 26 in 27.
8. Kavčič, S. (1996). Računovodske informacije za nadzorni svet. *Zbornik XXVIII. Simpozija o sodobnih metodah v računovodstvu in poslovnih financah* (str. 93-106). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
9. Kavčič, S. (1997a). Računovodske informacije za zunanje uporabnike. V I. Turk (ur.), *Zbornik XXVIII. Simpozija o sodobnih metodah v računovodstvu in poslovnih financah* (str. 143-153). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
10. Kavčič, S. (1997b). Problemi poslovnih poročil iz računovodstva. V I. Turk (ur.), *Zbornik XXVIII. Simpozija o sodobnih metodah v računovodstvu in poslovnih financah* (str. 305-315). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
11. Kavčič, S. (1998). Analiziranje za pripravo letnega poročila. *Analiziranje za potrebe strateškega odločanja ter dosežki analitske prakse in teorije* (str. 7-22). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
12. Kavčič, S. (1999). Analiza poročila poslovnodstva kot izhodišče za razpravo na skupščini delniške družbe. *Metode, modeli in orodja analiziranja ter poslovnega odločanja* (str. 39-50). Portorož : Zveza ekonomistov Slovenije.
13. Kocbek, M. (2006). Prenovljeni Zakon o gospodarskih družbah. *Podjetje in delo*, (3/4), 473-483.
14. Koletnik, F. (2006). *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. (3. dopolnjena izd.) Maribor: Ekonomsko poslovna fakulteta.
15. Koželj, S. (2006). *Mednarodni standardi računovodskega poročanja 2004 z mednarodnimi računovodskimi standardi in pojasnila strokovnega odbora za pojasnjevanje*. (2. dopolnjena izd.) Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
16. *Letno poročilo družbe Metal Ravne, d.o.o., za poslovno leto 2007*. (2008). Ravne na Koroškem: Metal Ravne, d.o.o.
17. Masle, M. & Ažman, V. (2008). Novosti pri predložitvi letnih poročilo za leto 2007. *IKS*, (1/2), 33-36.

18. Meigs, R. F., Meigs, W. B., Meigs, M. A. (1995). *Financial accounting*. (8th ed.) New York: McGraw-Hill.
19. Novak, A. (2007). *Vrednotenje gospodarskih kategorij pri zunanjem računovodskem poročanju*. Koper: Fakulteta za management.
20. Odar, M. (2008). Računovodsko poročanje za leto 2007. *IKS*, (1/2), 7-32.
21. *Poročilo o poslovanju za leto 2007*. (2008). Ravne na Koroškem: Metal Ravne, d.o.o.
22. Porter, G. A. & Norton, C. L. (1998): *Financial accounting: the impact on decision makers*. (2nd ed.) Fort Worth: The Dryden Press.
23. Pratt, J. (1990). *Financial accounting*. Glenview: Scott, Foresman and Co.
24. Razpet, A., Tič Vesel, M. & Verčič, D. (2003). *Komuniciranje s finančnimi javnostmi*. Ljubljana: GV založba.
25. Slapničar, S. (2007, 8. november). Ali več družbene odgovornosti pomeni dobro novico za lastnike. *Finance*, str. 25.
26. *Slovenski računovodski standardi 2006*. (2006). Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
27. *Slovenija v ERM2*. Najdeno 5. septembra 2008 na spletnem naslovu <http://www.bsi.si/ekonomska-in-monetarna-unija.asp?MapaId=179>.
28. Sutton, T. (2004). *Corporate financial accounting and reporting*. (2nd ed.) Harlow: Prentice Hall.
29. *Tekmovanje za najboljše letno poročilo za leto 2006*. Najdeno 27. decembra 2007 na spletnem naslovu: <http://finance-akademija.si/nlp>.
30. *Tekmovanje za najboljše letno poročilo za leto 2007*. Najdeno 7. avgusta 2008 na spletnem naslovu: <http://finance-akademija.si/nlp>.
31. Turk, I. (2000). *Pojmovnik računovodstva, financ in revizije*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
32. Turk, I., Kavčič, S., Kokotec Novak, M., Koželj, S. & Odar, M. (2004). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
33. Vežjak, B. (1998). *Razkritja v letnih poročilih, posebej o ravnanju z okoljem*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
34. Vežjak, B. (2003). Odprta vprašanja pri razkritjih v letnih poročilih. *Zbornik referatov* (str. 23-43). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
35. Vežjak, B. (2008a). Razkritja k bilanci stanja in izkazu poslovnega izida v letnih poročilih 2007 po SRS za podjetja, zavezana reviziji. *IKS*, (1/2), 150-163.
36. Vežjak, B. (2008b). Preverjalni seznam razkritij v letnih poročilih v skladu s SRS 2006 za podjetja, zavezana reviziji. *IKS*, (4), 93-106.
37. Zadavec, R. (2003). *Zaključni račun po novem: prenovljeni računovodski izkazi in njihova analiza za poslovno odločanje*. Ljubljana: Primath.
38. Zakon o gospodarskih družbah. (2006). *Uradni list RS*. (Št. 42/2006, 19. april 2006).
39. Zakon o revidiranju (2008). *Uradni list RS*. (Št. 65/2008, 30. junij 2008)
40. Walton, P. (2000). *Financial statement analysis: an international perspective*. London: Business Press.
41. Weygandt, J. J. & Kieso, D. E. (1995). *Financial accounting*. New York: John Wiley&Sons.

PRILOGE

Priloga 1: Merila za razvrstitev družb v velikostne razrede

Družbe razvrščamo na mikro, majhne, srednje in velike po naslednjih merilih (Zakon o gospodarskih družbah, 2006, 55. člen):

- povprečno število delavcev v poslovnem letu
- čisti prihodki od prodaje
- vrednost aktive

Mikro družba je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 10
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 evrov
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 evrov

Majhna družba je družba, ki ni mikro družba, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50
- čist prihodek od prodaje ne presegajo 7.300.000 evrov
- vrednost aktive ne presega 3.650.000 evrov

Srednja družba je družba, ki ni mikro družba ali majhna družba, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 29.200.000 evrov
- vrednost aktive ne presega 14.600.000 evrov

Velika družba je družba, ki ni mikro družba ali majhna družba ali srednja družba. V vsakem primeru so velike družbe:

- banke
- zavarovalnice
- borza vrednostnih papirjev
- družbe, ki so po 56. členu dolžne sestaviti konsolidirano (skupinsko) letno poročilo

Družbe se razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe na podlagi podatkov dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja.

Priloga 2: Bilanca stanja družbe Metal Ravne, d. o. o., na dan 31. 12. 2007

*Tabela 1: Bilanca stanja**

	31. 12. 2007	31. 12. 2006
SREDSTVA		
Dolgoročna sredstva	62.078.692	34.948.415
Neopredmetena sredstva	28.366	15.157
Opredmetena osnovna sredstva	60.148.766	33.055.533
Naložbene nepremičnine	271.217	295.867
Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	12.407	12.407
Finančne naložbe v odvisne družbe	762.729	762.729
Finančne naložbe v pridružene družbe	203.026	203.026
Druga dolgoročna sredstva	-	21
Terjatve za odloženi davek	652.181	603.675
Kratkoročna sredstva (brez AČR)	84.353.639	90.667.908
Zaloge	42.704.765	38.707.048
Kratkoročno dani depoziti in posojila	22.680	63.082
Kratkoročne poslovne terjatve	40.626.346	41.258.722
Denarna sredstva	999.848	10.639.056
Aktivne časovne razmejitve	5.936	265.814
Kratkoročna sredstva z AČR	84.359.575	90.933.722
Skupaj sredstva	146.438.267	125.882.137
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
Skupaj kapital	66.473.112	53.610.714
Osnovni kapital	31.714.238	31.714.238
Kapitalske rezerve	30.478	30.478
Rezerve iz dobička	3.140.946	3.140.946
Presežek prevrednotenja	244.660	244.660
Preneseni čisti poslovni izid	18.480.392	10.492.781
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12.862.398	7.987.611
Dolgoročne rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	4.105.439	3.013.887
Dolgoročne rezervacije	1.304.719	318.133
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlencem	2.552.725	2.562.057
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	247.995	133.697
Dolgoročne obveznosti	15.812.997	17.059.185
Dolgoročno dobljena posojila	15.812.997	17.059.164
Dolgoročne poslovne obveznosti	-	21
Kratkoročne obveznosti	58.711.865	51.657.227
Kratkoročno dobljena posojila	18.489.461	25.322.154
Druge kratkoročne finančne obveznosti	187.727	273.272
Kratkoročne poslovne obveznosti	37.424.515	24.861.583
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	2.610.162	1.200.218
Pasivne časovne razmejitve	1.334.854	541.124
Skupaj obveznosti z PČR	79.965.155	72.271.423
Skupaj obveznosti do virov sredstev	146.438.267	125.882.137

Legenda: * Vse postavke so izražene v evrih.

Vir: Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, str. 28.

Priloga 3: Izkaz poslovnega izida družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007

*Tabela 2: Izkaz poslovnega izida **

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	LETO 2007	LETO 2007
Poslovni prihodki	163.993.438	141.664.032
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov (z amortizacijo)	(128.548.014)	(115.315.171)
Kosmati poslovni izid	35.445.424	26.348.861
Stroški prodajanja (z amortizacijo)	(8.373.745)	(7.215.732)
Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)	(8.667.226)	(7.796.182)
Drugi poslovni prihodki	552.633	2.534.307
Drugi poslovni odhodki	(1.794.595)	(1.923.858)
Dobiček iz poslovanja	17.162.491	11.947.396
Finančni prihodki	128.572	236.025
Finančni odhodki	(1.895.848)	(1.659.831)
Pozitivne tečajne razlike	1.226.794	1.787.582
Negativne tečajne razlike	(1.117.914)	(1.993.807)
Drugi prihodki	1.020.160	-
Poslovni izid pred obdavčitvijo	16.524.255	10.317.365
Davek iz dobička	3.710.363	1.200.218
Odloženi davki	(48.506)	1.128.236
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12.862.398	7.988.911

Legenda: * Vse postavke so izražene v evrih.

Vir: Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, str. 29.

Priloga 4: Izkaz denarnih tokov družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007

*Tabela 3: Izkaz denarnih tokov **

Denarni tok iz poslovanja	2007	2006
Dobiček pred obdavčitvijo	9.103.528	7.890.839
Prilagojen za:		
Amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	4.661.066	4.105.784
Finančni prihodki	(128.573)	(537)
Finančni odhodki	1.895.848	1.659.564
Tečajne razlike	108.880	(203.507)
Dobiček/izguba pri prodaji finančnih naložb	1.024.530	46.983
Oblikovanje/odprava popravkov vrednosti	(287.768)	(1.097.450)
Nedenarne transakcije	114.277	(388.347)
Denarni tok iz poslovanja pred gibljivim kapitalom	16.491.788	12.013.329
Spremembe gibljivega kapitala		
Povečanje/zmanjšanje poslovnih terjatev	1.778.839	(3.416.920)
Povečanje/zmanjšanje zalog	(3.615.262)	(587.663)
Povečanje/zmanjšanje poslovnih obveznosti	13.214.267	(2.300.979)
Zmanjšanje davkov, razen davka od dohodka	7.399.980	2.468.041
Plačila davka od dohodka pravnih oseb	(2.300.418)	-
Neto denarni tok iz poslovanja	32.969.194	8.175.808
Denarni tok iz naložbenja		
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	(31.776.074)	(9.454.119)
Prodaja opredmetenih osnovnih sredstev	28.846	-
Neto prodaja finančnih naložb, razpoložljivih za trgovanje	(1.020.160)	(130.000)
Dani krediti	(163.902)	(56.823)
Plačilo danih kreditov	204.304	63.843
Prejete plačane obresti iz naslova danih kreditov	178.816	746
Neto denarni tok iz naložbenja	(32.548.170)	(9.576.353)
Denarni tok iz financiranja		
Novi prejeti krediti	38.693.646	31.773.823
Poplačilo prejetih kreditov	(46.772.505)	(22.838.236)
Plačane obresti za prejete kredite	(1.981.393)	(1.613.720)
Neto denarni tok iz financiranja	(10.060.252)	7.321.867
Neto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev	(9.639.208)	5.921.322
Denar in denarni ustrezniki na začetku obdobja	(10.639.056)	4.717.734
Denar in denarni ustrezniki na koncu obdobja	999.848	10.639.056

Legenda: * Vse postavke so izražene v evrih.

Vir: Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, str. 30.

Priloga 5: Izkaz gibanja kapitala družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007

*Tabela 4: Izkaz gibanja kapitala**

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Preneseni poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Presežek prevrednotenja	Skupaj
Stanje na dan 31. 12. 2006	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	10.492.781	7.987.611	244.660	53.610.714
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	12.862.398	-	12.862.398
Skupne spremembe v kapitalu v letu 2007	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	10.492.781	20.850.009	244.660	66.473.112
Prenosi	-	-	-	-	-	-	7.987.611	(7.987.611)	-	-
Stanje na dan 31. 12. 2007	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	18.480.392	12.862.398	244.660	66.473.112

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Preneseni poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Presežek prevrednotenja	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2006	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	10.505.039	-	269.474	45.660.175
Poštena vrednost iz prevrednotenja, z upoštevanimi davki:										
- opredmetena osnovna sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	(24.814)	(24.814)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	(12.258)	(1.300)	-	(13.558)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	7.988.911	-	7.988.911
Skupne spremembe v kapitalu v letu 2006	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	10.492.781	7.987.611	244.660	53.610.714
Stanje na dan 31. 12. 2006	31.714.238	30.478	3.140.946	-	-	-	10.492.781	7.987.611	244.660	53.610.714

Legenda: * Vse postavke so izražene v evrih.

Vir: Letno poročilo družbe Metal Ravne, d. o. o., za poslovno leto 2007, str. 31.